NAKŁAD II-gi

DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

Warszawa, dnia 10 grudnia 1945 r. Nr. 2.

Treść:

DEKRET

z dnia 24 sierpnia 1945 r.

o wpisywaniu do ksiąg hipotecznych (gruntowych) prawa własności nieruchomości przejętych na cele reformy rolnej.

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. (1) Tytułem do wpisania na rzecz Skarbu Państwa w księdze hipotecznej (gruntowej) prawa własności nieruchomości ziemskich, wymienionych w art. 2 ust. (1) lit. b), c), d) i e) dekretu z dnia 6 września 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1945 r. Nr. 3, poz. 13), jest zaświadczenie wojewódzkiego urzędu ziemskiego, stwierdzające, że nieruchomość ziemska podpada pod działania wyżej wymienionych przepisów.

(2) Jednocześnie z wpisaniem na rzecz Skarbu Państwa prawa własności nieruchomości ziemskiej ust. (1) ulegają wykreśleniu z księgi hipotecznej (gruntowej) wszelkie długi i ciężary nieruchomość tę obciążające z wyjątkiem służebności, których utrzymanie wojewódzki urząd ziemski uzna za niezbędne (prawo przechodu, przegonu, wodopoju, czerpania wody itp.).

(3) W utrzymanych służebnościach ust. (2) mogą właściwe władze ziemskie przeprowadzać zmiany stosownie do potrzeb nowoutworzonych gospodarstw.

(4) Wpisy w księdze hipotecznej (gruntowej) wymienione w ust. (1) i (2), oraz wpisy zmian w służebnościach ust. (3) następują na wniosek właściwego wojewódzkiego urzędu ziemskiego.

Art. 2. (1) Tytułem do wpisania na rzecz nabywcy w księdze hipotecznej (gruntowej) prawa własności nadanej działki jest dokument nadania wraz z odpisem wykonalnej decyzji właściwej władzy w przedmiocie klasyfikacji i szacunku działki łącznie z szacunkiem przydzielonego nabywcy inwentarza.

(2) Jednocześnie z wpisaniem na rzecz nabywcy prawa własności działki ulegają wpisaniu w księdze hipotecznej (gruntowej) zobowiązania z tytułu niezapłaconej ceny kupna działki i inwentarza a także ograniczenia wynikające z art. 13 dekretu o przeprowadzeniu reformy rolnej.

(3) Wpisy w księdze hipotecznej (gruntowej), wymienione w ust. (1) i (2), następują na wniosek właściwego powiatowego urzędu ziemskiego.

Art. 3. W wypadku zniszczenia ksiąg hipotecznych (gruntowych) wnioski o dokonanie wpisów, wymienionych w art. 1 i 2, należy złożyć we właściwym oddziale (wydziale) sądu celem rozpatrzenia ich przy rekonstrukcji ksiąg.

Art. 4. Dokumenty, wnioski i wpisy do ksiąg hipotecznych (gruntowych) oparte na przepisie niniejszego dekretu nie podlegają opłatom sądowym i stemplowym.

Art. 5. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrom: Rolnictwa i Reform Rolnych, Sprawiedliwości i Skarbu, każdemu w zakresie jego właściwości.

Art. 6. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:
Edward Osóbka-Morawski

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
Stanisław Mikołajczyk

w/z Minister Sprawiedliwości:
Leon Chajn

w/z Minister Skarbu:
Leon Kurowski

(Dz. U. R. P. z dn. 19. IX. 45 r. Nr. 34, poz. 204).

16

DEKRET

z dnia 8 października 1945 r.

o Państwowych Zakładach Hodowli Roślin.

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Tworzy się przedsiębiorstwo państwowe pod nazwą „Państwowe Zakłady Hodowli Roślin", zwane w dalszych artykułach „Zakładami".

Art. 2. Siedzibą centrali Zakładów jest siedziba władz naczelnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 3. (1) Celem Zakładów jest dążenie do podniesienia kultury rolnej w dziedzinie produkcji roślinnej przez:

a) zakładanie, prowadzenie i kontrolę hodowli wszystkich roślin uprawnych w gospodarstwach hodowlanych państwowych i samorządowych oraz kontrolę prywatnych i spółdzielczych hodowli i ich obrotu nasionami,

b) rozmnażanie nasion własnych i obcych hodowli w ośrodkach państwowych i gospodarstwach prywatnych w drodze umów plantacyjnych,

c) zakładanie i prowadzenie zakładów doświadczalnych nasiennych,

d) obrót handlowy nasionami,

e) zakładanie i prowadzenie magazynów nasion.

(2) Zakładanie lub zwijanie przez Zakłady własnych gospodarstw nasiennych wymaga uprzedniej zgody Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 4. Zakłady posiadają osobowość prawną i są wolne od wpisu do rejestru handlowego.

Art. 5. (1) Zakłady stanowią odrębną jednostkę gospodarczą, prowadzoną według zasad handlowych.

(2) Zakłady prowadzą swą gospodarkę na podstawie rocznych planów finansowo-gospodarczych, podlegających zatwierdzeniu przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 6. Zakłady przejmują:

a) urządzenia i inwentarz martwy, należący lub pochodzący z nieruchomości ziemskich, przejętych lub przeznaczonych na cele reformy rolnej w myśl art. 2 ust. (1) pkt. a, b, c, d, dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 6 września 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1945 r. Nr. 3, poz. 13), a zajmujących się hodowlą roślin,

b) gospodarstwa wyłączone od parcelacji na podstawie art. 15 wymienionego w pkt. a) dekretu a przeznaczone na hodowlę roślin i nasiennictwo, które Minister Rolnictwa i Reform Rolnych przekaże Państwowym Zakładom Hodowli Roślin,

c) znajdujące się na obszarze Państwa hodowle poniemieckie państwowe i prywatne oraz hodowle opuszczone wraz z wszelkimi urządzeniami z nimi związanymi (inwentarz biurowy, magazyny, czyszczalnie) jak również wszelkie uprawnienia licencyjne, należące do dotychczasowych właścicieli tych hodowli,

d) przynależne do przyjętych przez Zakłady hodowli materiały nasienne zasiane, leżące na składach lub oddane do rozmnożenia w drodze umów plantacyjnych.

Art. 7. (1) Na czele Zakładów stoi dyrektor, którego, mianuje i zwalnia Minister Rolnictwa i Reform Rolnych.

(2) Dyrektor odpowiedzialny jest za prawidłowe i celowe prowadzenie Zakładów.

(3) Na wniosek dyrektora Minister Rolnictwa i Reform Rolnych mianuje i zwalnia zastępców dyrektora.

Art. 8. Zakłady działają na podstawie statutu wydanego przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 9. Nadzór nad prawidłową i celową gospodarką sprawuje Minister Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 10. (1) O likwidacji majątku Zakładów decyduje Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych.

(2) Majątek Zakładów w razie ich likwidacji przechodzi na cele, podlegające ustaleniu przez obu tych Ministrów.

Art. 11. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Ministrowi Skarbu.

Art. 12. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:
Edward Osóbka-Morawski

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
Stanisław Mikołajczyk

Minister Skarbu:
Konstanty Dąbrowski

(Dz. U. R. P. z dn. 19.X.45 r. Nr. 44, poz. 250).

17

DEKRET

z dnia 8 października 1945 r.

o przeznaczeniu nieruchomości ziemskiej Oblęgorek.

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Wydziela się z nieruchomości ziemskiej Oblęgorek w powiecie kieleckim, którą Henryk Sienkiewicz otrzymał jako dar narodowy w uznaniu jego wiekopomnych zasług, ośrodek z zabudowaniami o powierzchni 49 ha i oddaje się jego spadkobiercom na własność.

Art. 2. Tworzy się fundację im. Henryka Sienkiewicza, której celem jest niesienie pomocy młodzieży, kształcącej się na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

Art. 3. Fundacji im. Henryka Sienkiewicza oddaje się na własność pozostałą część nieruchomości ziemskiej Oblęgorek.

Art. 4. Minister Oświaty wyda statut fundacji im. Henryka Sienkiewicza.

Art. 5. Wszelkie czynności związane z przeniesieniem własności nieruchomości ziemskiej Oblęgorek dokonane na podstawie dekretu niniejszego wolne są od opłat na rzecz Skarbu Państwa i samorządów.

Art. 6. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych i Ministrowi Oświaty.

Art. 7. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:
Edward Osóbka-Morawski

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
Stanisław Mikołajczyk

Minister Oświaty:
Czesław Wycech

(Dz. U. R. P. z dn. 19.X.45 r. Nr. 44, poz. 251).

18

ROZPORZĄDZENIE

PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia 30 marca 1945 r.

o obowiązku świadczeń rzeczowych na rok gospodarczy 1945/46.

Na podstawie art. 1, 3, 46, 49, 65 i 66 ustawy z dnia 30 marca 1939 r. o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych (Dz. U. R. P. Nr. 30, poz. 200) oraz §§ 111, 118, 161 i 164 rozporządzenia Ministrów: Spraw Wojskowych, Spraw Wewnętrznych, Spraw Zagranicznych, Skarbu, Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Rolnictwa i Reform Rolnych, Przemysłu i Handlu, Komunikacji, Opieki Społecznej oraz Poczt i Telegrafów z dnia 26 sierpnia 1939 r. w sprawie wykonania ustawy o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych (Dz. U. R. P. Nr 81, poz. 529) zarządza się, co następuje:

§ 1. W celu
uzgodnienia norm obowiązujących w dziedzinie dostaw rzeczowych z ogólną polityką gospodarczą Państwa,
stworzenia warunków najpełniejszego wykorzystania użytków rolnych,
materialnego zainteresowania właścicieli gospodarstw rolnych w wynikach gospodarowania —
wprowadza się na rok gospodarczy 1945/46 niniejsze podstawy ustalania wysokości świadczeń rzeczowych, obowiązujących gospodarstwa rolne.

§ 2. Wysokość świadczeń odnośnie produktów roślinnych (zboża, gryka, proso, ziemniaki, strączkowe, łubin gorzki, oleiste, włókniste, koniczyna i lucerna, seradela, słoma zbóż i siano roślin pastewnych) uzależnia się od całkowitej powierzchni (ilości hektarów) gruntów ornych w gospodarstwie.

§ 3. Jednostkowe normy swiadczeń (normy świadczeń z 1 ha) różniczkuje się w zależności od położenia danego gospodarstwa w jednym z okręgów rolno-ekonomicznych, na jakie Państwo zostanie podzielone na podstawie zespołu elementów o charakterze przyrodniczym i gospodarczym.

§ 4. Jednostkowe normy świadczeń (normy swiadczeń z 1 ha) w ramach danego okręgu rolno-ekonomicznego różniczkuje się w zależności od:

a) wielkości gospodarstw,

b) zdolności produkcyjnej gleby.

§ 5. Wszystkie gospodarstwa rolne zobowiązane do świadczeń rzeczowych zostają zaszeregowane do jednej z pięciu kategoryj, zależne od powierzchni gruntów ornych:

I kat. do 2 ha; II kat. 2—5 ha; III kat. 5—10 ha; IV kat. 10—20 ha; V kat. 20 ha i więcej.

Dla gospodarstw różnych kategoryj w tej samej grupie zdolności produkcyjnej gleby obowiązywać będą następujące progresywne stawki świadczeń rzeczowych z 1 ha gruntów ornych.

Produkcja roślinna

Kategoria	Wielkość gospod. w ha (grunty orne)	PROGRESJA Na jednostkę powierzchni gruntów ornych w gospodarstwie każdej kategorii wyznaczyć należy obowiązek świadczeń tylekroć razy większy niż na jednostkę grunt. orn. w gospod. II kat.	
		Odnośnie prod. rośl. z wyjatk. kartofli. oleistych i włókn.	Odnośnie kartofli, oleistych i włóknistych
I	0—2	0,5	0,5
II	2—5	1,0	1,0
III	5—10	1,3	1,0
IV	10—20	1,8	1,5
V	20 i więcej	2,[illegible]	1,6

§ 6. Ustala się podział gruntów na „grupy zdolności produkcyjnej gleby" oparty na względnej wartości produkcyjnej w stosunku do innych gruntów w danej jednostce administracyjnej (począwszy od województwa w dół), nakładającej obowiązek świadczeń rzeczowych.

Grunty orne dzieli się:

I grupa — grunty najlepsze

II „ — „ średnie

III „ — „ słabe.

Przy zaszeregowaniu do grup zdolności produkcyjnej gleby zasadniczo kierować się należy obowiązującą przed r. 1939 na danym terenie klasyfikacją gruntów do podatku gruntowego, jak podano w odnośnej tablicy przepisów wykonawczych.

§ 7. Przy występowaniu na terenie jednej gromady gruntów ornych, należących do różnych grup zdolności produkcyjnej gleby, całą gromadę zalicza się do jednej z grup wg następującego klucza:

1. Do grupy I — o ile powierzchnia gruntów grupy I-ej (najlepszych) wynosi w gromadzie conajmniej 60%;

2. Do grupy II — o ile:
   a) powierzchnia gruntów grupy I-ej (najlepszych) wynosi w gromadzie conajmniej 30% lub
   b) powierzchnia gruntów grupy II-ej (średnich) wynosi w gromadzie co najmniej 60% lub
   c) powierzchnia gruntów grupy II-ej i I-ej łącznie (średnich i najlepszych) przewyższa powierzchnię gruntów III-ej i II-ej grupy łącznie (słabych i średnich).

3. Do grupy III — w pozostałych wypadkach całą gromadę zalicza się do grupy III-ej.

§ 8. Stosunek stawek świadczeń rzeczowych z 1 ha ziemi dla różnych grup zdolności produkcyjnej gleby ustala się następująco:

Produkcja roślinna

Płody podlegające obowiązkowi świadczeń rzeczowych	Na jednostkę powierzchni ziemi ornej należy wyznaczyć tylekroć razy więcej niż w III grupie zdolności prod. gleby		
	III grupa zdolności produkc. gleby	II grupa zdolności produkc. gleby	I grupa zdolności produkc. gleby
Zboża	1	1,4	1,8
Gryka, proso	1	1,2	1,5
Ziemniaki	1	1,2	1,4
Strączkowe	1	1,4	1,7
Łubin gorzki	1	1,2	1,7
Oleiste	1	1,5	2
Włókniste	1	1,1	1,6
Koniczyna, lucerna	1	1,4	1,8
Seradela	1	1,3	1,5
Słoma zbóż	1	1,3	1,6
Siano rośl. past.	1	1,8	2,2

§ 9. Gospodarstwa, powstałe na skutek reformy rolnej, mogą być zwolnione częściowo z obowiązku świadczeń rzeczowych przez Gminne Rady Narodowe w granicach do 50% obciążenia, wynikającego z przepisów niniejszego rozporządzenia.

Gospodarstwa, w których powierzchnia gruntów ornych, otrzymanych dzięki reformie rolnej, przekracza 50% całej powierzchni gruntów ornych w gospodarstwie, mogą być zwolnione częściowo z obowiązku świadczeń rzeczowych przez Gminne Rady Narodowe w granicach do 30% obciążenia, wynikającego z przepisów niniejszego rozporządzenia.

Gospodarstwa, w których powierzchnia gruntów ornych, otrzymanych dzięki reformie rolnej, przekracza 25% ogólnej powierzchni gruntów ornych w gospodarstwie, mogą być zwolnione częściowo z obowiązku świadczeń rzeczowych przez Gminne Rady Narodowe w granicach do 15% obciążenia, wynikającego z przepisów niniejszego rozporządzenia.

Wszystkie decyzje Gminnych Rad Narodowych, dotyczące częściowego zwolnienia od obowiązku świadczeń rzeczowych winny być zatwierdzone przez właściwego starostę.

§ 10. Gospodarstwa, które poniosły specjalnie dotkliwe straty na skutek działań wojennych i działalności okupanta, mogą być częściowo zwolnione od obowiązku świadczeń rzeczowych przez Gromadzką Komisję Dostaw tak jednak, by ogólna suma ulg, przypadająca na gromadę, nie przekroczyła cyfry określonej przez odnośnego starostę.

Jeśli zniszczenia przybrały takie rozmiary, że zachodzi konieczność obniżenia ogólnej sumy świadczeń rzeczowych przypadających na gminę, to Powiatowa Rada Narodowa może powziąść decyzję o zwolnieniu częściowym tak jednak, by ogólna suma ulg, przypadających na powiat, nie przekroczyła cyfry określonej przez właściwego wojewodę.

Obniżenie dostaw na skutek zniszczeń wojennych w skali powiatu leży jedynie w kompetencji Władz Centralnych.

§ 11. Rozporządzenia wykonawcze ustalą:

1) podział na okręgi rolno-ekonomiczne;

2) normy jednostkowe dla poszczególnych okręgów rolno-ekonomicznych;

3) tryb postępowania obowiązujący przy zaszeregowaniu gromad do grup zdolności produkcyjnej;

4) tryb postępowania obowiązujący przy częściowym zwalnianiu gospodarstw gromad i gmin od obowiązku świadczeń rzeczowych;

5) terminy wykonania obowiązku świadczeń rzeczowych;

6) ceny płacone producentom przez organizacje skupu;

7) spis płodów rolnych podlegających obowiązkowi dostaw rzeczowych;

8) warunki zamiany i równoważniki zamienne płodów rolnych.

§ 12. Po wypełnieniu obowiązku świadczeń rzeczowych, wyznaczonych na podstawie niniejszego rozporządzenia, gospodarstwa rolne nie mogą być obciążone dodatkowo świadczeniami rzeczowymi w jakiejkolwiek formie przez władze administracji ogólnej, wojskowe lub samorządowe, korzystają one natomiast z:

a) prawa swobodnego obracania nadwyżkami na wolnym rynku,

b) premii w towarach przemysłowych, określonych specjalnym zarządzeniem.

§ 13. Naruszenie przepisów niniejszego rozporządzenia lub zarządzeń wydanych na jego podstawie będzie karane z mocy art. 10 dekretu o ochronie Państwa z dnia 30 października 1944 r. (Dz. U. R. P. Nr 10, poz. 50).

§ 14. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Aprowizacji i Handlu.

§ 15. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów:

Edward Osóbka-Morawski

(Dz. U. R. P. z dn. 17.IV.45 r. Nr. 14, poz. 78).

19

UCHWAŁA
RADY MINISTRÓW
z dnia 12 czerwca 1945 r.

w sprawie zatwierdzenia statutu Państwowego Przedsiębiortwa Traktorów i Maszyn Rolniczych.

Na podstawie art. 8 dekretu z dnia 30 marca 1945 r. o utworzeniu Państwowego Przedsiębiorstwa Traktorów i Maszyn Rolniczych (Dz. U. R. P. Nr 11, poz. 60) Rada Ministrów zatwierdza statut Państwowego Przedsiębiorstwa Traktorów i Maszyn Rolniczych w brzmieniu ustalonym w załączniku do niniejszej uchwały.

Prezes Rady Ministrów:
Edward Osóbka-Morawski

w/z Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
M. Szyszko

Załącznik do uchwały Rady Ministrów z dnia 12 czerwca 1945 r.

STATUT
PAŃSTWOWEGO PRZEDSIĘBIORSTWA TRAKTORÓW I MASZYN ROLNICZYCH

I. Zadania, cele i zakres działalności.

§ 1. Państwowe Przedsiębiorstwo Traktorów i Maszyn Rolniczych posiada osobowość prawną i jest wolne od wpisu do rejestru handlowego.

Przedsiębiorstwo używa pieczęci okrągłej z godłem państwowym i napisem w otoku „Państwowe Przedsiębiorstwo Traktorów i Maszyn Rolniczych".

§ 2. Siedzibą Przedsiębiorstwa jest siedziba naczelnych władz Rzeczypospolitej Polskiej.

Działalność Przedsiębiorstwa obejmuje cały obszar Państwa.

Przedsiębiorstwo może otwierać oddziały za zgodą Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.

§ 3. Prawo podpisu w imieniu Przedsiębiorstwa ma dyrektor a w jego nieobecności — zastępca, zaś w oddziałach — kierownik oddziału a w jego nieobecności — zastępca.

II. Fundusze.

§ 4. Fundusze Przedsiębiorstwa stanowią:
a) dotacje państwowe,
b) fundusze rezerwowe powstałe z nadwyżek bilansowych,
c) inne fundusze.

§ 5. Przedsiębiorstwo ma prawo nabywania i zbywania nieruchomości potrzebnych dla wykonania swoich zadań za uprzednią zgodą Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.

III. Rachunkowość.

§ 6. Rokiem obrachunkowym jest rok budżetowy Skarbu Państwa.

§ 7. Preliminarz wydatków i dochodów Przedsiębiorstwa na rok następny, jak również preliminarze dodatkowe na wydatki nieprzewidziane w planie finansowo - gospodarczym zatwierdza Minister Rolnictwa i Reform Rolnych.

§ 8. Za każdy miniony rok budżetowy Dyrektor sporządza zamknięcie rachunkowe oraz bilans i przedstawia Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych.

IV. Organizacja.

§ 9. Przedsiębiorstwo ma prawo w miarę potrzeby otwierać oddziały za zgodą Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.

§ 10. Oddziały wykonują swoje zadania za pośrednictwem Stacyj Traktorów i Maszyn Rolniczych.

§ 11. Sieć stacyj Traktorów i Maszyn Rolniczych ustala Dyrektor Przedsiębiorstwa w porozumieniu z Woj. Urzędami Ziemskimi.

§ 12. Każdy oddział i stacja Traktorów i Maszyn Rolniczych prowadzi we własnym zakresie warsztaty reparacyjne oraz stacje materiałów pędnych i smarów.

§ 13. Wytwórnie narzędzi i maszyn rolniczych, warsztaty reparacyjne Odziałów i Stacyj T. i M. R. działają na podstawie regulaminów, opracowanych przez Dyrektora, a zatwierdzonych przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.

§ 14. Na czele Przediębiorstwa stoi Dyrektor i 2-ch jego zastępców, mianowanych przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.

I Wicedyrektor jest równocześnie kierownikiem technicznym.

II Wicedyrektor — kierownikiem administracyjnym Przedsiębiorstwa.

§ 15. Dyrektor zarządza Przedsiębiorstwem, załatwia wszelkie sprawy związane z jego działalnością zgodnie z przepisami niniejszego Statutu, oraz wskazaniami Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych, w szczególności zaś przygotowuje:

a) wnioski, dotyczące otwierania i zwijania oddziałów, nabywania i zbywania nieruchomości,

b) regulaminy i instrukcje wewnętrzne Przedsiębiorstwa,

c) plany prac, preliminarze budżetowe, sprawozdania finansowe i bilanse oraz roczne sprawozdania z działalności Przedsiębiorstwa, a nadto przyjmuje i zwalnia personel biurowy i techniczny zgodnie z regulaminem zatwierdzonym przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.

§ 16. I Wicedyrektor sprawuje nadzór nad wytwórniami maszyn i narzędzi rolniczych, warsztatami reparacyjnymi oraz innymi urządzeniami technicznymi Przedsiębiorstwa, w szczególności:

a) opracowuje plany produkcji wytwórni maszyn i narzędzi rolniczych,

b) współpracuje z Ministerstwem Przemysłu w zakresie potrzeb technicznych Przedsiębiorstwa oraz produkcji maszyn i narzędzi rolniczych,

c) opracowuje instrukcje techniczne dla agend Przedsiębiorstwa.

§ 17. II Wicedyrektor sprawuje nadzór administracyjno-organizacyjny, w szczególności:

a) opracowuje instrukcje wewnętrzne w zakresie biurowości i rachunkowości Przedsiębiorstwa,

b) czuwa nad wykonaniem planu finansowo-gospodarczego,

c) przeprowadza inspekcje oddziałów i stacyj,

d) czuwa nad prawidłowym prowadzeniem inwentarza, terminowym wykonaniem zamknięć rachunkowych, sprawozdań, planów prac i preliminarzy budżetowych.

§ 18. Wicedyrektorzy za swe czynności służbowe odpowiedzialni są bezpośrednio przed Dyrektorem, a w drodze nadzoru — przed Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych.

§ 19. Na czele oddziału oraz wytwórni stoi Kierownik mianowany przez Dyrektora.

§ 20. Likwidacja Przedsiębiorstwa następuje na podstawie uchwały Rady Ministrów, powziętej na wniosek Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.

(Monitor Polski z dn. 3.XI. 1945 r., Nr 40, poz. 100).

20

ZARZĄDZENIE

MINISTERSTWA ODBUDOWY KRAJU I MINISTERSTWA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 7 maja 1945 r.

w sprawie odbudowy osiedli wiejskich, zniszczonych wskutek działań wojennych.

1. Celem natychmiastowego wszczęcia odbudowy wsi do czasu ostatecznego ustalenia organizacji władz Planowania i Odbudowy, powołuje się Powiatowy Komitet Odbudowy Wsi i Powiatową Komisję Odbudowy, jako organ opiniodawczy.

W skład Powiatowego Komitetu Odbudowy Wsi wchodzą: Powiatowy Komisarz Ziemski, Przedstawiciel Władz Budowlanych i Planowania oraz Kierownik Powiatowego Urzędu Pomiarowego.

W skład Powiatowej Komisji Odbudowy wchodzą: Przedstawiciel Powiatowej Rady Narodowej, jako przewodniczący, Starosta powiatowy, Powiatowy Komisarz Ziemski, Przedstawiciel Władz Budowlanych (Architekt Powiatowy i Władz Planowania lokalnego), Kierownik Powiatowego Urzędu Pomiarowego i przedstawiciele: administracji lasów, władz drogowych, wodnych, szkolnych, Biura Rolnego, Związku Rewizyjnego Spółdzielni R. P. i Związku Samopomocy Chłopskiej oraz delegat Wojewódzkiego Urzędu Ziemskiego.

2. Przed przystąpieniem do odbudowy zniszczonych wsi Powiatowy Urząd Ziemski wdroży na podstawie art. 15 ustawy z dnia

31.VII. 1923 r. o scalaniu gruntów (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 833 z 1927 r.) postępowanie scaleniowe.

3. Odnośnie zniszczonych osiedli Powiatowa Komisja Odbudowy przy współudziale mierniczego prowadzącego scalenie i Rady Uczestników scalenia poweźmie na gruncie wnioski, w wyniku których ustalonym zostanie:

a) czy słusznym jest odbudowanie osiedla w miejscu poprzednim,

b) jeśli po zbadaniu warunków miejscowych okaże się, że dawny teren osiedla lub jego część nie nadają się na ponowną zabudowę z powodu warunków zdrowotnych, gospodarczych lub innych, dostatecznie uzasadnionych, Powiatowa Komisja Odbudowy obierze inne odpowiednie dla tego celu miejsce,

c) w wypadku, gdy grunty osiedla wiejskiego oraz grunty okoliczne zostaną uznane za nieodpowiednie do zagospodarowania pod względem rolnym, ponowne założenie osiedla będzie zaniechane, przy równoczesnym postawieniu wniosku odnośnie ludności, którą należy skierować na inne tereny nadające się do osadnictwa, decyzja ta wymaga zgody Min. Rolnictwa i Reform Rolnych i Min. Odbudowy Kraju,

d) w razie decyzji zmierzającej do odbudowy osiedla w myśl pkt. a) i b), Powiatowa Komisja Odbudowy udzieli Powiatowemu Komitetowi Odbudowy Wsi oraz mierniczemu prowadzącemu scalenie ogólnych wytycznych co do przeznaczenia terenów, układu dróg oraz zamierzeń melioracyjnych i wodnych w sposób zgodny z gospodarczymi i społecznymi potrzebami osiedla, miejscowymi warunkami naturalnymi i innymi czynnikami mającymi znaczenie dla planowania orza zasadami poniżej zamieszczonej instrukcji Nr I.

4. Protokół z dokonanych czynności Powiatowej Komisji Odbudowy oraz szkic sytuacyjny ogólnych wytycznych podpisują obecni członkowie Komisji.

Przedstawiciele władz, wchodzących w skład Komisji, odpowiedzialni są za zgodność wyżej wspomnianych wytycznych z zamierzeniami w skali państwowej i regionalnej odnośnie obszarów podlegających scaleniu.

5. W ten sposób opracowane i uzgodnione ogólne wytyczne będą służyły Powiatowemu Komitetowi Odbudowy Wsi i mierniczemu prowadzącemu scalenie za podstawę do sporządzenia uproszczonego szczegółowego planu zabudowania osiedla.

Przed opracowaniem wymienionego planu Powiatowy Komisarz Ziemski w porozumieniu z władzami administracji ogólnej i organami Związku Samopomocy Chłopskiej ustali ilość gospodarstw rolnych, których właściciele winni być skierowani na przesiedlenie na inne tereny.

Mierniczy prowadzący scalenie zbierze wnioski od zainteresowanych, dotyczące uproszczonego szczegółowego planu zabudowania osiedla

6. Opracowany w ten sposób przez Powiatowy Komitet Odbudowy Wsi i mierniczego prowadzącego scalenie uproszczony szczegółowy plan osiedla winien być przedłożony Powiatowej Komisji Odbudowy do zaopiniowania, czy został opracowany zgodnie z ogólnymi wytycznymi i obowiązującymi przepisami.

Po otrzymaniu przychylnej opinii lub wprowadzeniu zmian Powiatowej Komisji Odbudowy projekt uproszczonego szczegółowego planu zabudowania osiedla winien być wytyczony na gruncie, okazany zainteresowanym, zaś sam operat wyłożony do wglądu na przeciąg dni 7 w Urzędzie Gminnym. Zarzuty zainteresowanych stron, (uczestników scalenia) od postanowień projektu winny być wniesione w formie oświadczeń do protokółu Powiatowego Komisarza Ziemskiego.

7. Wspomniane zarzuty rozpatruje Powiatowa Komisja Odbudowy przy współudziale delegata Wojewódzkiego Urzędu Ziemskiego i wydaje opinię w formie uchwały po wprowadzeniu ewentualnych zmian w związku z zarzutami.

W myśl powyższych zasad wydaje Powiatowy Komisarz Ziemski w porozumieniu z Powiatowym Komitetem Odbudowy Wsi ostateczne orzeczenie w sprawie zatwierdzenia uproszczonego szczegółowego planu zabudowania, po czym powyższy plan zabudowania wsi staje się obowiązujący.

W wypadku niezgłoszenia zarzutów odnośnie uproszczonego szczegółowego planu zabudowania wsi powyższy plan staje się obowiązujący już z upływem 8-go dnia od daty wyłożenia planu.

8. Orzeczenie Powiatowego Komisarza Ziemskiego podlega wykonaniu, zaś z uwagi na konieczność szybkiego przeprowadzenia akcji odbudowy zniszczonych wsi, dokonanie dalszego postępowania scaleniowego nastąpi w terminie późniejszym zgodnie z ustawą o scalaniu gruntów.

9. Uproszczony szczegółowy plan zabudowy wsi winien zawierać zdjęcie poprzedniego stanu własności i posiadania o ile nie zostały zatarte, celem ustalenia ekwiwalentu dla przyszłego postępowania scaleniowego na obszarze danej wsi.

Posiadacz nowego ekwiwalentu, do czasu przeprowadzenia scalenia na obszarze całej wsi — winien dotychczasowemu właścicielowi lub posiadaczowi wydzielić z własnego gruntu odpowiedni obszar i oddać w użytkowanie.

10. Przy zabudowie nowopowstałych działek siedliskowych należy stosować przepisy prawa policyjno-budowlanego.

a) Władze budowlane powiatowe i gminne mają obowiązek ścisłego przestrzegania realizacji, opracowanego w trybie niniejszego zarządzenia obowiązującego uproszczonego szczegółowego planu zabudowania.

b) Obowiązujący uproszczony szczegółowy plan zabudowania podlega natychmiastowej realizacji w stosunku do osiedli nowopowstałych i całkowicie zniszczonych, natomiast w części osiedli niezniszczonych realizowany będzie stopniowo po zniesieniu istniejących budynków.

c) Zabrania się dokonywania kapitalnego remontu, przebudowy i odbudowy budynków usytuowanych niezgodnie z uproszczonym szczegółowym planem zabudowy.

11. Z uwagi na znaczne zniszczenie zabudowań na obszarze całego Państwa przewiduje się we wstępnym etapie odbudowa przy pomocy kredytu państwowego, w razie przyznania go, tylko jednego budynku gospodarczego, w którym znajdzie ewentualnie pomieszczenie właściciel gospodarstwa i jego inwentarz żywy.

Charakter i rozmiar budynków projektowanych winien odpowiadać postanowieniom poniższej instrukcji Nr. II.

12. Po wykonaniu czynności w p. 5 Powiatowy Komisarz Ziemski z Władzami Budowlanymi i Planowania oraz przy współudziale wykonawcy scalenia i przedstawiciel Związku Samopomocy Chłopskiej sporządzą preliminarz dla danej wsi, na podstawie którego zrobią zapotrzebowanie kredytu i materiałów.

13. Kredyt państwowy w myśl pkt. 11 na odbudowę zostanie przyznany w zależności od zniszczenia całego gospodarstwa i zostanie przekazany w zasadzie w materiale budowlanym.

14. Powiatowa Komisja Odbudowy podejmie równocześnie z wykonaniem planu regulacji starania celem zorganizowania przy udziale Związku Samopomocy Chłopskiej instytucji, które zajmą się:

a) rozprowadzeniem kredytów i dostarczaniem materiałów budowlanych,

b) miejscową wytwórczością materiałów budowlanych,

c) wykonaniem robót,

d) kształceniem fachowców i robotników budowlanych i innymi sprawami związanymi z akcją odbudowy zniszczonych wsi.

Minister Odbudowy Kraju:
M. Kaczorowski

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
E. Bertold

Załącznik.

do punktu 3 ustęp d) Zarządzenia Ministerstwa Odbudowy Kraju i Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych

z dnia 7 maja 1945 r.

w sprawie odbudowy osiedli wiejskich zniszczonych wskutek działań wojennych.

INSTRUKCJA Nr. I.

§ 1. Obszary scalenia na terenach, wymagających odbudowy i przebudowy osiedli wiejskich zniszczonych całkowicie lub częściowo, z reguły winny obejmować terenowe zespoły gromad wiejskich, stanowiących pewną całość gospodarczą, ściśle ze sobą związanych potrzebą jednoczesnego i wspólnego rozwiązania przebudowy ustroju rolnego i wspólnego rozwiązania zagadnień gospodarczych, komunikacyjnych, wodno-melioracyjnych, zdrowotnych oraz kulturalno-społecznych.

§ 2. Mierniczy, projektujący obszar scalenia, przeprowadza również studia, dotyczące wszelkich zagadnień mogących mieć decydujący wpływ na sprawę rozplanowania i odbudowy osiedli wiejskich na danym terenie i zaznajamia się z zamierzeniami właściwych organów, po czym sporządza szkic i opis obszaru scalenia oraz, jako materiał dla Powiatowej Komisji Odbudowy, opracowuje program ogólny przebudowy ustroju rolnego i zabudowania osiedli wiejskich na obszarze scalenia.

Wymieniony program obejmuje:

a) sieć dróg komunikacji ogólnej, urządzenia wodne i melioracyjne,

b) rozgospodarowanie terenu w/g przeznaczenia: pod uprawę rolną, lasy i inne oraz wydzielenia obiektów terenowych dla celów specjalnych,

c) ustalenie ilości istniejących gospodarstw rolnych na obszarze scalenia, z podziałem na pełnorolne (od 5 ha wzwyż użytków rolnych), małorolne (2 — 5 ha) i karłowate (poniżej 2 ha) oraz sporządzenie prowizorycznego wykazu gospodarstw karłowatych, projektowanych do skasowania, drogą przesiedlenia gospodarzy na inne tereny,

d) ustalenie ilości gospodarstw projektowanych do rozplanowania na obszarze scalenia,

e) ustalenie ilości działek budowlanych (siedlisk), które winny pozostać lub powstać na obszarze scalenia dla gospodarstw rolnych i nierolnych,

f) zaprojektowanie w sposób szkicowy podziału obszaru scalenia na odrębne kompleksy, obsługiwane przez poszczególne wsie i przysiółki zarówno istniejące jako też i mające powstać, ze wskazaniem terenów budowlanych predystynowanych pod wskazane wsie i przysiółki,

g) dane dotyczące stopnia zniszczenia osiedla.

§ 3. Przy wykonaniu swoich prac mierniczy posiłkuje się podkładami geodezyjnymi jakie można będzie dla danego terenu uzyskać: mapami w skali 1 : 25.000 i 1 : 100.000, planami katastralnymi, hipotecznymi i t. p.

§ 4. Kierunki i szerokość dróg komunikacyjnych państwowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych ustalić należy w porozumieniu z odnośnymi władzami drogowymi.

§ 5. Poszczególne kompleksy obszaru scalenia (§ 2 pkt. f) projektować należy w tym założeniu, że każdy taki kompleks obsługiwany będzie przez jedno osiedle lub przysiółek i że maksymalne odległości siedlisk od użytków ornych dla dróg gruntowych winny się zawierać w granicach 0,8 do 1,5 klm. w zależności od warunków terenowych (drogi ciężkie, średnie, lekkie).

§ 6. Podstawową formą osiedli winno być osiedle o zwartym skupieniu siedlisk; odosobnione pojedyncze formy dopuszczalne są w wyjątkowych warunkach.

§ 7. Przy wyborze terenów pod osiedla należy wszechstronnie ocenić przydatność tych terenów pod względem budowlanym, zdrowotnym, łatwego zaopatrzenia w wodę, dogodnych połączeń z drogami komunikacji ogólnej oraz z ośrodkami kulturalno-społecznymi i gospodarczo-społecznymi.

Należy unikać terenów podmokłych, zabagnionych, usuwisk i t. p.

Pożądane jest w miarę możności sytuowanie osiedli w pobliżu rzek i jezior, natomiast brzegów rzek, jezior oraz urządzeń wodnych obudowywać nie wolno.

Nowozakładane osiedla winny być odsunięte od ważnych arterii komunikacyjnych (autostrad, dróg państwowych i wojewódzkich, kolei żelaznych) co najmniej 75 m.

Pod budowę należy wybierać teren w miarę możności równy, o spadkach łagodnych z zapewnieniem łatwego i niekosztownego odprowadzania wód opadowych i ścieków.

Przy usytuowaniu osiedla należy uwzględnić istniejące zadrzewienia, których niszczyć nie należy.

§ 8. Po ustaleniu na obszarze scalenia terenów budowlanych wszelkie inne tereny na tymże obszarze zabudowane być nie mogą.

§ 9. W osiedlach wiejskich ulice główne obudowane obustronnie lub jednostronnie winny mieć szerokości od 16 do 20 m., licząc w tym jezdnię 3 lub 2-torową, obustronne rowy i chodnik od każdej strony obudowanej. Ulice główne winny zachowywać, w miarę możności, kierunek zbliżony do kierunku północ-południe, celem uzyskania racjonalnego nasłonecznienia domów mieszkalnych. Ponadto należy unikać projektowania ulic głównych w kierunku panujących wiatrów.

Bez dostatecznego uzasadnienia należy unikać projektowania jednostronnego obudowania ulic głównych.

Ulice boczne nieobudowane winny mieć szerokość od 10 do 12 m., licząc w tym jezdnię 2-torową; rowy obustronne i chodnik z jednej strony; w razie projektowanego obudowania ulicy bocznej podana szerokość winna być zwiększona do norm od 12 — 14 m. z tym, że każda obudowana strona ulicy będzie posiadała chodnik.

Drogi okólne (nieobudowywane) na tyłach siedlisk, oddzielające tereny osiedla od pozostałych terenów niebudowlanych, winny mieć szerokość 5 — 6 m.

W razie projektowania wzdłuż ulic specjalnych pasów zieleni lub alei spacerowych podane wyżej normy szerokości ulic winny być odpowiednio zwiększone.

Długość bloku budowlanego nie powinna przekraczać 400 — 500 m. Wyjazdy z osiedla wiejskiego do ważnych arterii komunikacyjnych winny być urządzone nie częściej niż w odstępach co 400 m. Położenie przejazdów

kolejowych winno być uzgodnione z władzami kolejowymi.

Jeśli istniejące osiedle położone jest wzdłuż arterii komunikacyjnej wówczas z obu stron należy zaprojektować jednostronnie obudowane ulice, celem zapobieżenia użytkowania tej arterii komunikacyjnej w charakterze ulicy wiejskiej.

§ 10. Powierzchnia działki budowlanej dla gospodarstw rolnych nie powinna być mniejsza niż 0,5 ha, co jednocześnie stanowi najbardziej pożądaną normę. Szerokość frontu działki budowlanej winna się zawierać w granicach od 35 do 60 m. stosunek szerokości do długości z reguły nie powinien przekraczać 1:5.

Przy zabudowie luźnej działki siedliskowej nie rolników (rzemieślników, urzędników itp.) nie mogą być mniejsze niż 0,25 ha. Gdyby grunty posiadane nie wystarczały dla osiągnięcia powyższej normy, wówczas tego rodzaju działkę budowlaną należy powiększyć do 0,25 ha w trybie dekretu z dnia 6.IX. 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej z zapasu ziemi, jaki pozostanie na obszarze przebudowy ustroju rolnego. w związku z przesiedleniem ludności na inne tereny, lub z innych rozporządzalnych źródeł.

Z tych samych źródeł należy czerpać odpowiednie obszary gruntów do oddania na czasowe użytkowanie (punkt 9, ustęp 2 zarządzenia) tym gospodarstwom, których dotychczasowe działki będą przeznaczone i zajęte pod użyteczność publiczną, aż do chwili ostatecznego uregulowania sprawy ekwiwalentów i potrąceń w całokształcie projektu scalenia.

W dużych osiedlach wiejskich, osadach, gdzie zachodziłaby potrzeba zastosowania zabudowy zwartej lub grupowej, np. przy placu targowym, dopuszczalne są mniejsze niż 0,25 ha rozmiary powierzchni placów budowlanych, wynikające z charakteru zabudowy i dopuszczalnego % zabudowy placów.

§ 11. Jeśli przy opracowaniu planu zabudowania osiedla ustalone zostanie, że w związku z przewidywanym przyszłym rozwojem osiedla może zachodzić potrzeba powiększenia obszaru terenów budowlanych, wówczas w ogólnej koncepcji rozplanowania osiedla należy przewidzieć II-gi etap rozbudowy osiedla, ograniczając się tylko do zaprojektowania na planie tego rodzaju zapasowych terenów budowlanych. Ostateczne przesądzenie przeznaczenia takich terenów, sprecyzowanie szczegółów planu zabudowania oraz wydzielenie poszczególnych placów budowlanych i siedlisk nastąpi jednocześnie i łącznie z opracowaniem całokształtu projektu scalenia.

§ 12. W każdym osiedlu wiejskim winny być wydzielone tereny na cele użyteczności publicznej w ilości i o rozmiarach odpowiadających wielkości i charakterowi osiedla, naprzykład:

W przysiółku (osiedle wiejskie składające się z 10 — 30 siedlisk): plac pod dzieciniec, kąpielisko, plac budowlany dla urządzeń gospodarczo-społecznych i inne wg. potrzeb lokalnych;

we wsi (osiedle wiejskie ponad 30 siedlisk, obsługujące również ciążące ku niemu przysiółki); plac pod kościół (o ile przewiduje się budowa kościoła), szkołę, dom społeczny, przychodnie zdrowia, kąpieliska, magazyny, zbiornice, suszarnie, mleczarnie, remizy strażackie, drobne wytwórnie lokalne, place pod urządzenia sportowe i inne wg. potrzeb lokalnych.

W osiedlu głównym gminy zbiorowej poza wymienionymi poprzednio należy dodatkowo przewidzieć: plac pod urząd gminy, pocztę i telegraf, kasy pożyczkowe, targowisko, rzeźnię, młyn, piekarnię, łaźnię i inne w zależności od potrzeb i warunków miejscowych oraz od charakteru osiedla.

Powyższe obiekty użyteczności publicznej podane przykładowo i w poszczególnych osiedlach mogą być uwzględnione wszystkie lub tylko niektóre z nich, wreszcie może zajść potrzeba zaprojektowania innych tutaj niewyliczonych.

We wszystkich osiedlach, a szczególnie w osiedlach większych należy przewidzieć i odpowiednio rozlokować tereny pod zieleń publiczną (jak skwery, aleje spacerowe, parki i t. p.).

W terenach otwartych, narażonych na wiatry, należy przewidzieć ochronne pasy zadrzewienia.

§ 13. Rozmiary placów użyteczności publicznej winny odpowiadać ich przeznaczeniu, co należy ująć protokólarnie przy sporządzeniu ogólnych wytycznych.

Usytuowanie obiektów użyteczności publicznej winno być odpowiednie do ich przeznaczenia, przy czym wskazana jest koncentracja urządzeń kulturalno-społecznych z jednej strony i gospodarczo-społecznych z drugiej strony, o ile przeznaczenie lub specjalny charakter niektórych obiektów nie będą wymagały ich wyodrębnienia lub odosobnienia względnie odsunięcia na terenie osiedla lub nawet poza obręb osiedla.

§ 14. Granice poszczególnych działek siedliskowych i placów budowlanych winny być prostopadłe do linii regulacyjnych co najmniej do głębokości tylnych linii zabudowania.

§ 15. Plan zabudowania winien zawierać oznaczenie przednich i tylnych linii zabudowa-

nia. Przednia linia zabudowania winna być oddalona od osi ulicy co najmniej na 15 m, wzajemna odległość między frontowymi liniami zabudowania po obu stronach ulicy winna wynosić co najmniej 30 m, zaś odległość pomiędzy linią regulacyjną i odpowiednią frontową linią zabudowania winna wynosić najmniej 5 m. Przestrzeń pomiędzy liniami regulacyjną i przednią linią zabudowania winna być przeznaczona wyłącznie na przedogródki.

§ 16. Plan zabudowania winien ustalać sposób i rodzaj zabudowy (luźna, grupowa, bliźniacza, zwarta, ogniotrwała, mieszana), ilość kondygnacji oraz dopuszczalny % zabudowy powierzchni poszczególnych kategorii działek siedliskowych i placów budowlanych.

§ 17. Budynki i budowle osiedla wiejskiego oraz sposób ich użytkowania winny posiadać charakter jednolity, z uwzględnieniem cech regionalnych, stwarzając całość sharmonizowaną z krajobrazem.

§ 18. Postępowanie techniczne:

a) Po otrzymaniu ogólnych wytycznych, zgodnie z pkt. 4 i 5 zarządzenia, mierniczy prowadzący scalenie przy współudziale Powiatowego Komitetu Odbudowy, sporządza uproszczony plan zabudowania. Czynności swoje mierniczy zaczyna od wytyczenia bezpośrednio w terenie ulic głównych osiedla, po czym wykonywa pomiar sytuacyjny metodami najprostszymi.

Pomiarem należy objąć teren przeznaznaczony pod osiedle z dostatecznym zapasem obszarowym dla opracowania planu zabudowania.

Następnie mierniczy zrysowuje pierworys w skali 1:2000, na którym opracowuje uproszczony szczegółowy plan zabudowania, w myśl zarządzenia i niniejszej instrukcji.

Zgodnie z pkt. 6 zarządzenia, opracowany uproszczony szczegółowy plan zabudowania winien być przedłożony w postaci odrysu planu z opisem technicznym Powiatowej Komisji Odbudowy do zaopiniowania.

b) Przed okazaniem projektu uproszczonego szczegółowego planu zabudowania mierniczy winien sporządzić rejestr powierzchniowy starego i nowego stanu posiadania (dla terenu osiedla), który wykłada do wglądu równocześnie z uproszczonym szczegółowym planem zabudowania zgodnie z pkt. 6 zarządzenia.

§ 19. Projekt planu zabudowania i rozplanowania siedlisk winien być wytyczony w terenie znakami trwałymi naziemnymi i podziemnymi. W wypadkach wyjątkowych dopuszczalne jest wyznaczenie słupami drewnianymi, z tym, że granice bloków winny być oznaczone znakami podziemnymi z materiałów trwałych.

§ 20. Po zatwierdzeniu uproszczonego szczegółowego planu zabudowania, mierniczy wyznacza go w terenie w formie ostatecznej i składa Powiatowemu Urzędowi Ziemskiemu następujący operat techniczny i załączniki, dotyczące uproszczonego szczegółowego planu zabudowania osiedli wiejskich:

a) protokół i szkic sytuacyjny ogólnych wytycznych oraz wszelkie inne materiały wstępne,

b) notatki polowe pomiarowe,

c) wykończony pierworys w skali 1:2000,

d) egzemplarz uproszczonego szczegółowego planu zabudowania i opisu technicznego z klauzulą zatwierdzającą,

e) rejestr powierzchniowy starego stanu posiadania (dla terenu osiedla),

f) rejestr powierzchniowy nowego stanu posiadania (dla terenu osiedla),

g) sześć odrysów (odbitek kolorowanych) zatwierdzonego uproszczonego szczegółowego planu zabudowania z opisami technicznymi i odpisami rejestrów, które przeznaczone są dla: 1) Powiatowej Komisji Odbudowy, 2) Powiatowej Władzy Budowlanej, 3) Gminnej Władzy Budowlanej, 4) Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych, 5) Rady uczestników scalenia i 6) do akt postępowania scaleniowego,

h) szkice pomiarowe wytyczenia planu zabudowania w terenie,

i) wszelkie inne materiały, obliczenia i dokumenty techniczne.

§ 21. Znakowanie i kolorowanie uproszczonych szczegółowych planów zabudowania:

a) stan istniejący w terenie oznacza się kolorem czarnym liniami ciągłymi,

b) granice nowych siedlisk i placów budowlanych oraz inne linie projektowane w wykazie niewymienione — cynobrem linią ciągłą,

c) linie regulacyjne — cynobrem linią ciągłą,

d) linie zabudowania (frontowe i tylne) — cynobrem linią przerywaną,

e) punkty poligonowe i pomiarowe — kolorem niebieskim (kółeczka),

f) kolorowanie:
zabudowa ogniotrwała zwarta, grupowa i szeregowa, luźna — karminem o różnym stopniowo słabnącym natężeniu,
zabudowa nieogniotrwała — chrom o różnym natężeniu jak wyżej,
niepodlegające zabudowie części siedlisk — zieleń oliwna,

niepodlegające zabudowie części innych placów budowlanych — kolor różowy (karmin o b. słabym natężeniu),
przedogródki — zieleń soczysta,
zieleń publiczna — zieleń szmaragdowa,
ulice i drogi — sepia,
wody — błękit pruski,
użytki rolne — gumiguta,
lasy — siena palona,
tereny przemysłowe — fiolet,
nieużytki — sepia barwna,
koleje żelazne — czerń obojętna,
cmentarze — ugier jasny,

g) tereny użyteczności publicznej dodatkowo odprowadzić wąską obwódką karminem od wewnątrz,

h) jeśli będzie przewidziana zabudowa o większej niż jedna ilości kondynagnacji — ilość kondygnacji oznaczać cyframi rzymskimi cynobrem, zaczynając od II kondygnacji, jedna kondygnacja pozostaje bez oznaczenia.

i) dopuszczalny % zabudowy cyframi na działkach względnie w wykazie znaków,

k) różne znaki użytków rolnych wg. stanu istniejącego znakami tuszowymi kolorem czarnym (wg. instrukcji b. Min. Robót Publicznych),

l) oznaczenia tutaj nieprzewidziane znakami konwencjonalnymi wg. instrukcji b. Min. Robót Publicznych,

m) dopuszczalne są dodatkowe opisy i wyjaśnienia (legenda) na planie,

n) wszystkie działki, place i obiekty należy ponumerować w kolejności cyframi arabskimi kolorem czerwonym (cynober).

§ 22. Ostateczne plany zabudowania winny zawierać opisy i dane:

a) napis tytułowy: „Szczegółowy plan zabudowania oraz plan pomiarowy podziału terenów budowlanych $\frac{\text{wsi}}{\text{przysiółka}}$ pod nazwą NN, położonego w gminie X, powiecie Y, województwie Z".

b) napis wyszczególniający nazwisko wykonawcy i datę wykonania zaopatrzony w podpis wykonawcy,

c) adnotację o zatwierdzeniu planu zabudowania,

d) wymienienie skali,

e) szkic orientacyjny w skali 1 : 25.000 lub 1 : 100.000,

f) wykaz znaków,

g) wykaz powierzchni siedlisk i działek,

h) opis wyszczególniający wszystkie istotne dane i normy planu zabudowania w ten sposób, aby planem tym można było posiłkować się całkowicie, bez potrzeby każdorazowego uciekania się do opisu technicznego.

§ 23. Osiedlom nowopowstającym należy nadawać odpowiednie nazwy. Jeśli chodzi o nowopowstające przysiółki, które będą satelitami wsi macierzystej, to najwłaściwiej będzie przyswajać im nazwy składające się z dwóch słów przez dołączenie do nazwy wsi macierzystej miana odróżniającego dany przysiółek. Tę drugą część nazwy przysiółka najlepiej spełni np. miejscowa nazwa uroczyska, pola, niwy na których lub w pobliżu których przysiółek powstaje: Wrocimowice Zagórne, Wrocimowice Borowe itd.

Dla wsi lub zespołów osiedli nowopowstających mogą być tworzone nazwy nowe.

Wszystkie nowotworzone nazwy osiedli winny być omawiane z czynnikami miejscowymi, nazwy te winny być formowane prawidłowo i zgodnie z duchem naszej mowy, o brzmieniu dźwięcznym i zapewniającym przychylne ich przyjęcie przez ludność miejscową.

Unikać należy nazw często powtarzających się w danej miejscowości lub w kraju jak np. Wola, Wólka, Nowe itd.

Załącznik:

do punktu 11 Zarządzenia Ministerstwa Odbudowy Kraju i Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych.

z dnia 7 maja 1945 r.

w sprawie odbudowy osiedli wiejskich, zniszczonych wskutek działań wojennych.

INSTRUKCJA Nr. II.

w sprawie budowy domu inwentarskiego, wznoszonego we wsiach zniszczonych przy pomocy kredytów państwowych.

1. Program budynku:

a) W części inwentarskiej przyziemia należy przewidzieć miejsce dla konia, 2 krów, 3 świń i ewent. drobiu.

b) W pozostałej części przyziemia przewidzieć należy pomieszczenie o powierzchni nie mniejszej, niż 20 m. kw. na tymczasowe mieszkanie dla rodziny właściciela

gospodarstwa. Wejście do izby nie bezpośrednio z zewnątrz, lecz z niewielkiej sionki. Dopuszczalne zaprojektowanie komory między częścią mieszkalną i inwentarską, w której może być urządzony tymczasowy osobny parnik.

c) Przy dalszej odbudowie zagrody tymczasowa część mieszkalna przeznaczona będzie na cele gospodarcze.

d) Poddasze winno być łatwe do wyzyskania, nad tymczasową częścią mieszkalną (w sąsiedztwie komina), należy pozostawić możliwość urządzenia pokiku dostępnego od wewnątrz budynku drabiną lub prymitywnymi schodami.

2. Właściciel gospodarstwa, korzystający z pomocy kredytu państwowego zobowiąże się do wykonania budynku w myśl powyższego programu i wspomnianych projektów.

3. Ministerstwo Odbudowy Kraju dostarczy instytucjom kredytującym bezpłatnie kilka typowych projektów omawianych budynków, których rozplanowanie służyć winno za podstawę przy udzielaniu kredytów. Stosownie do potrzeb poszczególnych regionów kraju, plany te mogą być uzupełniane lub zmieniane bez naruszenia jednak programu pomieszczeń, przybliżonej powierzchni ogólnej oraz norm oświetlenia.

4. Drzewo należy używać w ilościach jak najmniejszych, dopuszczalnym jest stosowanie w ciesiołce żerdzi, oflisów itp.

Wszelkie części drewniane budynku należy zabezpieczyć środkami przeciwgnilnymi.

5. Użycie drzewa dla ścian może nastąpić w wypadkach wyjątkowych i to po otrzymaniu zezwolenia Pow. Komisji Odbudowy.

6. Odległość projektowanego budynku inwentarskiego od linii regulacyjnej ulicy winna być nie mniejsza, niż 20 m.

7. Przez wzgląd na oszczędność robocizny i materiału oraz estetykę wsi, pożądanym jest zastosowanie jednego typu budynku w poszczególnych osiedlach. Dotyczy to przede wszystkim materiału ścian oraz konstrukcji i krycia dachu.

8. Bezpośrednią odpowiedzialność za wykonanie postanowień powyższej instrukcji ponoszą Powiatowe Komitety Odbudowy oraz osoby przez nie wskazane, jak Architekt Powiatowy, Wójtowie gmin, ewentualnie Sołtysi.

21

ZARZĄDZENIE

MINISTRÓW: AMINISTRACJI PUBLICZNEJ oraz ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 6 września 1945 r.

w sprawie rozdysponowania i zagospodarowania gruntów po repatriantach, udających się do Z. S. R. R.

W sprawie rozdysponowania i zagospodarowania gruntów po repatriantach, udających się do Z. S. R. R., zarządza się co następuje:

1. Z uzyskanego po repatriantach zapasu ziemi:

a) wyłączyć grunty, nie nadające się do użytkowania rolnego i przekazać je organom Ministerstwa Lasów. Tymże organom należy przekazać lasy repatriantów w wypadkach, gdy łącznie tworzą kompleksy przekraczające 25 ha,

b) wydzielić zapas ziemi, niezbędny na zlikwidowanie w lasach państwowych służebności przysługujących ludności włościańskiej,

c) sprawa rozrachunku z tytułu przekazanych gruntów na rzecz Ministerstwa Lasów w myśl p. 1 zostanie ustalona w porozumieniu Ministrów Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Lasów.

2. Pozostały zapas ziemi rozdysponować:

a) na upełnorolnienie miejscowych, względnie sąsiadujących wsi, doprowadzające powiększenie karłowatych gospodarstw we wszystkich wypadkach nie mniejszych jak do normy, przewidzianej cz. 2 art. 12 Dekretu P.K.W.N. z dnia 6.IX 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. 1945 r. Nr 3, poz. 13),

b) na osiedlenie uchodźców, względnie repatriantów rolników z Z.S.R.R., znajdujących się już na terenie województwa i

c) w razie niewyczerpania zapasu ziemi na cele, wymienione w pp. a i b niniejszego zarządzenia, pozostałość przeznacza się dla następnych transportów repatriantów,

3. Powiatowe Urzędy Ziemskie w porozumieniu z rejonowymi Inspektorami Państwowego Urzędu Repatriacyjnego ustalają, jakie grunty zostaną przeznaczone na cele wymienione w niniejszym zarządzeniu, co zaś do gruntów i lasów, wymienionych w punkcie a cz. 1-ej niniejszego zarządzenia, także w porozumieniu z władzami Administracji Lasów, natomiast szczegółowe wykonanie rozdysponowanych gruntów, wymienionych w pp. a i b cz. 1 oraz w p. a cz. 2 niniejszego zarządzenia, należy do Powiatowych Urzędów Ziemskich w p. zaś b i c cz. 2 niniejszego zarządzenia, do rejonowych Inspektorów P.U.R. w porozumieniu z Powiatowymi Urzędami Ziemskimi.

4. Przy przydzielaniu gospodarstw zarówno Powiatowe Urzędy Ziemskie, jak i organa P.U.R. winny uwzględniać rodzaj gleby, a gospodarstwa karłowate łączyć razem do norm, niemniejszych jak przewidzianych w cz. 2 art. 12 cytowanego Dekretu o przeprowadzeniu reformy rolnej. Budynki zbędne należy przeznaczyć na rozbiórkę, przydzielając je gospodarstwom najbardziej potrzebującym materiału budowlanego.

5. Urzędy Ziemskie oszacują przydzielone gospodarstwa wraz z budynkami i inwentarzem w myśl obowiązujących przepisów o wykonywaniu reformy rolnej.

6. Sprawa uregulowania tytułu własności na przydzielone grunta, jak też terminy spłaty należności za nie, zostaną uregulowane odrębnymi przepisami.

7. Grunty zarezerwowane na zniesienie służebności, względnie nie przydzielone na zasadach niniejszego zarządzenia, pozostają w administracji Powiatowego Urzędu Ziemskiego, na którym ciąży obowiązek ich zagospodarowania bezpośredniego, względnie pośredniego.

8. Ustalone przeznaczenie gruntów w myśl p. 1 i 2 niniejszego zarządzenia należy przesłać do zatwierdzenia Wojew. Insp. P.U.R. i Wojewódzkim Urzędom Ziemskim, które działają wspólnie i w porozumieniu.

9. Dotychczasowe zarządzenia: z dnia 26.III. 1945 r. Nr 492 oraz z dnia 30.VI.1945 r. Nr 1479-UR-Sc-1, wobec wydania niniejszego zarządzenia, przestają obowiązywać.

w/z Minister Administracji Publicznej:
Wł. Wolski

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:
St. Mikołajczyk

22

ZARZĄDZENIE

KIEROWNIKA RESORTU ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 15 grudnia 1944 r.

w sprawie organizowania szkół rolniczych.

W związku z planowaną rozbudową sieci szkół gospodarstwa wiejskiego zgodnie z potrzebami wsi i rolnictwa, przewiduje się założenie gminnych szkół rolniczych, powiatowych szkół gospodarstwa wiejskiego, oraz gimnazjów i liceów a ponadto wiejskich szkół wychowania społecznego i uniwersytetów ludowych.

Gminne szkoły rolnicze męskie i żeńskie winny być zorganizowane w każdej gminie. W ośrodkach rolniczych o obszarze 5 ha gruntu dla żeńskiej i 5 ha dla męskiej szkoły — razem 10 ha.

Szkoły te będą przygotowywały młode pokolenie do prowadzenia własnych warsztatów rolniczych. Obowiązkowa bezinternatowa nauka w szkołach rolniczych, oparta na współpracy ze szkołami powszechnymi ma trwać 1 rok szkolny.

Zgodnie z powyższym zarządzeniem dokonanie przez gminne Rady Narodowe natychmiastowego spisu młodzieży, która ma pracować w rolnictwie od 15 lat wzwyż, celem skompletowania uczniów na rok bieżący. Uczniowie za-

pisani do tej szkoły będą uczęszczać obowiązkowo, pod rygorem kar administracyjnych.

Personel nauczycielski, osobno dla męskich i żeńskich szkół gminnych, ma się składać z jednej lub dwóch sił fachowych rolniczych i jednej lub dwóch sił pomocniczych, instruktora świetlicowego i instruktora rolnego.

Na kierowników szkół gminnych będą zatwierdzani zasadniczo rolnicy ze średnim wykształceniem (dawni instruktorzy rolni, agronomowie lub nawet ci, którzy pracowali u siebie w gospodarstwach), a na instruktorów — z niższym wykształceniem (po powiatowej szkole rolniczej, spółdzielczej, mleczarskiej itp.). o ile mają odpowiednią praktykę i wyrobienie społeczne. Szczególnie pożądanymi jednostkami są ci, którzy przynosili pożytek społeczeństwu w pracy społecznej, gospodarczej, młodzieżowej, niepodległościowej itp.

W celu natychmiastowego zorganizowania gminnych szkół rolniczych należy bezzwłocznie wyłonić przy gminnych Radach Narodowych tymczasowe komitety szkolne w skład których mają wejść: przedstawiciele organizacji społeczno-oświatowych, rolniczych, spółdzielczych, związku nauczycielskiego, związków młodzieżowych i stronnictw politycznych.

Do obowiązków takich komitetów należy wybranie odpowiednich obiektów i przyjęcie protokolarne wszystkich ośrodków przeznaczonych dla szkół wraz z urządzeniami i inwentarzem, opieka nad nimi i organizowanie szkół. Komitet szkolny z wyłonionym na czele przewodniczącym jest odpowiedzialny za stan materialny i organizacyjny szkoły.

Komitet szkolny, za pośrednictwem gminnej lub powiatowej Rady Narodowej winien bezzwłocznie nadesłać do Resortu Rolnictwa i Reform Rolnych podania z życiorysami wszystkich kandydatów na stanowiska kierowników, nauczycieli i instruktorów szkolnych z odpowiednimi wnioskami Rad. Jednocześnie polecam gminnym i powiatowym Radom Narodowym, by przez komitety szkolne, nie szczędząc ofiarności i pracy, przygotowały we własnym zakresie, choćby najprościej, lokale szkolne, z urządzeniem dwóch sal wykładowych po 50 miejsc dla żeńskiej i męskiej młodzieży osobno. Prócz gminnych szkół rolniczych, w każdym powiecie organizuje się powiatowe szkoły gospodarstwa wiejskiego męskie i żeńskie lub koedukacyjne, rolnicze i specjalne: hodowlane, ogrodnicze, pszczelarskie, rybackie, rolniczo-spółdzielcze, mleczarskie, przetwórcze, zielarsko-chmielarskie, wikliniarskie i samorządu wiejskiego, których celem jest przygotowanie jednostek do przykładowego prowadzenia własnych warsztatów i kształcenie sił pomocniczych do szkół gminnych (młodsi instruktorzy).

Przy zakładaniu szkół powiatowych i wojewódzkich należy uwzględnić przede wszystkim typy szkół specjalnych koedukacyjnych ze względu na:

1. kształcenie sił instruktorskich potrzebnych do określonych ściśle poszczególnych dziedzin uspołecznionej gospodarki wiejskiej, i

2. brak kandydatów męskich, którzy z powodzeniem mogą być zastępowani uczennicami.

Praktyka bowiem wykazała, że do szkół powiatowych ogólno-rolniczych zastępowanych obowiązkowymi gminnymi szkołami rolniczymi obecnie jest brak kandydatów.

Nauka w powiatowych szkołach gospodarstwa wiejskiego trwa 11 miesięcy. Pod te szkoły są wydzielane ośrodki od 30 — 50 ha. Poza tym należy przewidzieć licea lub gimnazja wg. wyżej wymienionych specjalności — po kilka na województwo, z wydzielonymi tej samej wielkości gospodarstwami.

Nauka w liceach trwa 2 lata i 1 rok praktyki pod nadzorem szkoły. Powiatowe szkoły gospodarstwa wiejskiego, gimnazja i licea specjalne, zasadniczo winny być prowadzone koedukacyjnie.

Dla wiejskich szkół wychowania społecznego, czyli wyższego typu uniwersytetów ludowych, opartych na podbudowie szkół powiatowych i dla uniwersytetów ludowych winny być wydzielone budynki w trybie wykonania reformy rolnej.

Wszystkie typy szkół, mając na względzie wykorzystanie budynków i sił fachowych, zgodnie z planem, będą ściśle współpracowały ze szpitalami, ambulatoriami zwierzęcymi, domami kultury ludowej, świetlicami i czytelniami.

Opiekę nad szkołami powiatowymi i wojewódzkimi również mają roztaczać komitety szkolne, lecz w skład ich wejdą dodatkowo przedstawiciele Rad Powiatowych i Wojewódzkich, Izb Rolniczych i Inspektorów Szkolnych lub Kuratoriów.

Obowiązek zakładania i prowadzenia szkół rolniczych i specjalnych spoczywać będzie na Radach Narodowych, w osobie wyłonionych komitetów szkolnych, lecz w wypadkach wcześniejszej i silniejszej inicjatywy, mogą je organizować bezpośrednio instytucje państwowe, Izby Rolnicze, Spółdzielnie, Związki i Fundacje w porozumieniu z Resortem Rolnictwa i Reform Rolnych.

Kierownik

Resortu Rolnictwa i Reform Rolnych:

Edward Osóbka-Morawski

23

ZARZĄDZENIE

MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 12 czerwca 1945 r.

o przyłączeniu Wydziałów Oświaty Rolniczej do Wojewódzkich Urzędów Ziemskich.

Wobec konieczności ujednolicenia administracji szkolnictwa rolniczego na terenie Polski, polecam przyłączyć Wydział Oświaty Rolniczej będący przy Izbie Rolniczej do Wojewódzkiego Urzędu Ziemskiego, jako samodzielny Wydział Oświaty Rolniczej.

Stronę techniczną przeniesienia i dalszej organizacji Wydziału, łącznie z podległymi placówkami (tymczasowych instruktorów lub inspektorów) powierzam Naczelnikowi w. w. Wydziału.

Minister:

E. Bertold

24

ZARZĄDZENIE

MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 24 lipca 1945 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami: Obrony Narodowej, Przemysłu, Aprowizacji i Handlu, Skarbu oraz Administracji Publicznej

o eksploatacji torfowisk.

Na podstawie art. 2, 4, 29, 53 i 54 ustawy z dnia 30 marca 1939 r. o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 200) zarządza się co następuje:

§ 1. Zakazuje się eksploatacji przemysłowej torfowisk, nie będącycy pod zarządem Ministerstwa Leśnictwa, bez uprzedniego zezwolenia Wojewódzkiego Urzędu Ziemskiego (Wydział Wodno-Melioracyjny).

Przez torfowisko rozumie się złoża torfu o grubości pokładu w stanie nieodwodnionym większej od 50 cm.

§ 2. Eksploatacja przemysłowa torfowisk, użytkowanych w latach 1939 do 1944, może być kontynuowana w sezonie torfowym 1945 bez zewolenia, o którym mowa w § 1.

Przez eksploatację przemysłową rozumie się produkcję:

a) torfu opałowego,

b) ściółki torfowej,

c) torfu, zużywanego na przeróbkę mechaniczną lub chemiczną,

jeżeli wymieniona w punktach a, b i c produkcja jest prowadzona na torfowisku o ogólnej powierzchni ponad 5 ha oraz stanowi jednocześnie w większości swej przedmiot handlu, wymiany towarowej, pobieranych świadczeń rzeczowych, lub jest wykonywana dla potrzeb przedsiębiorstw przemysłowych, zużywających ponad 100 ton suchego torfu rocznie.

§ 3. Udzielenie przez wojewódzki urząd ziemski zezwolenia na eksploatację przemysłową torfowisk, stanowiących grunty orne, ogrody warzywne i owocowe oraz dobrze zagospodarowane łąki i pastwiska, może nastąpić jedynie w uzasadnionych gospodarczo wypadkach po wysłuchaniu opinii Prezydium Powiatowej Rady Narodowej względnie Wojewódzkiej Rady Narodowej, gdy torfowisko jest położone w granicach kilku powiatów.

§ 4. Wydobywanie torfu dla potrzeb własnych posiadacza torfowiska nie wymaga zezwolenia, lecz podlega kontroli wojewódzkiego urzędu ziemskiego.

§ 5. W wypadku stwierdzenia wadliwej lub rabunkowej gospodarki wojewódzki urząd ziemski jest uprawniony do zakazania:

a) eksploatacji przemysłowej,
b) prac przygotowawczych do eksploatacji przemysłowej,
c) wydobywania torfu dla potrzeb własnych posiadaczy torfowiska, po udzieleniu pisemnego napomnienia w terminie 30-dniowym przed wstrzymaniem wydobywania.

§ 6. Wojewódzki urząd ziemski o wydanych przez siebie zakazach (§ 5, pkt. „a" i „b") powiadomi Prezydium Powiatowej Rady Narodowej, Wojewódzki Wydział Przemysłowy i Starostwo.

O zakazie wydobywania torfu dla potrzeb własnych posiadacza torfowiska (§ 5, pkt. „c") urząd ziemski powiadomi gminną radę narodową i zarząd gminy.

§ 7. Kto przekracza przepisy niniejszego zarządzenia, podlega ukaraniu z mocy art. 92, pkt. 3 ustawy z dnia 30 marca 1939 roku o powszechnym obowiązku świadczeń rzeczowych (Dz. U. R. P. Nr. 30, poz. 200).

§ 8. Wykonanie niniejszego zarządzenia porucza się wojewódzkim urzędom ziemskim (Wydziałom Wodno-Melioracyjnym).

§ 9. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

w/z Minister:

St. Bieniek

25

ZARZĄDZENIE

MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 8 września 1945 r.

w sprawie uregulowania przydziału gruntów gospodarstw poniemieckich.

Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych posiada dowody, że na tle przydziału gospodarstw poniemieckich repatriantom, osadnikom, względnie miejscowej ludności, dochodzi często do nieporozumień, a niekiedy nawet do krzywdzących i gorszących wypadków, powodujących niepożądane rozgoryczenie i zaognienie stosunków w terenie.

Z dowodów tych wynika, że jedną z przyczyn takiego stanu rzeczy jest biurokratyczne podejście do sposobu załatwiania tego rodzaju spraw. Prócz tego Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych przyczyny niewłaściwego załatwiania sprawy gospodarstw poniemieckich dopatruje się w braku zrozumienia: I. kto jest faktycznym dysponentem gospodarstw poniemieckich, II. jakie czynniki winny współdziałać przy podziale tych gospodarstw, III. jakiemi wytycznemi winny się kierować organa przydzielające.

W związku z powyższym Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych wyjaśnia:

I. Jedynym dysponentem całego zapasu ziemi, składającego się:

a) z gospodarstw poniemieckich (art. 2 p. 1 b Dekretu o przeprowadzeniu reformy rolnej);
b) z gospodarstw, przekazanych zgodnie z art. 15 § 1 Ustawy z dnia 6.V.1945 r. o majątkach opuszczonych i porzuconych (Dz. U. R. P. Nr. 17, poz. 97);
c) z gospodarstw po repatriantach, którzy wyjechali do Z. S. R. R., a przekazanych przez organa Administracji Publicznej

są podległe Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych, Wojewódzkie i Powiatowe Urzędy Ziemskie w zakresie wskazanym ustawami, względnie, jeśli chodzi o punkt c w zakresie ustalonym w porozumieniu z Ministerstwem Administracji.

Organa Państwowego Urzędu Repatriacyjnego dysponować mogą gruntami z wymienionego zapasu ziemi dopiero z chwilą otrzymania sporządzonych przez Powiatowe Urzędy Ziemskie wykazów gospodarstw poniemieckich na podstawie zarządzenia Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych, wydanego w porozumieniu z Ministerstwem Administracji Publicznej z dnia 30.V.1945 r. Nr. 1352-UR-2-2 p. 1, w którym wyraźnie jest powiedziane o zamieszczaniu w powyższych wykazach gospodarstw poniemieckich, które można przekazać na cele repatriacji.

Wobec powyższego Urzędy Repatriacyjne nie mają prawa dysponować gospodarstwami poniemieckimi, których wykazy zostały spo-

rządzone nie na podstawie zarządzenia z dnia 30.V.1945 r.

Z powyższego wynika również, że Powiatowe Urzędy Ziemskie przed sporządzeniem wykazów gospodarstw poniemieckich na cele repatriacji winny zbadać, jakie kwalifikacje i uprawnienia posiada dotychczasowy użytkownik gospodarstwa poniemieckiego i czy nie ma istotnych przeszkód do przeznaczenia go na cele repatriacji. W osądzie kwalifikacyjnym należy zachować dostateczny obiektywizm ze względu na to, że z jednej strony miejscowe czynniki społeczne przejawiają z reguły nieobywatelskie stanowisko, dążąc do obsadzania gospodarstw poniemieckich wyłącznie elementem miejscowym, z drugiej zaś strony całkowite pomijanie uprawnionego, zasłużonego i bardzo potrzebującego elementu miejscowego byłoby też niewskazane.

II. i III. W tym celu do pomocy i współdziałania z organami ziemskimi przy kwalifikowaniu i podziale gospodarstw, wymienionych w p. 1, zostały w miejsce pełnomocników powołane zarządzeniem z dnia 20.VIII. 1945 r. Nr. 7 Wojewódzkie i Powiatowe Komisje Ziemskie, które przy opiniowaniu w tej sprawie winny się kierować następującymi wytycznymi:

1. Przed przystąpieniem do przydziału tych obiektów należy w każdym wypadku sprawdzić: a) w czyim posiadaniu każde z gospodarstw znajdowało się przed 1.IX.1939 r., b) w odniesieniu do gospodarstw położonych na terenie b. Generalnego Gubernatorstwa, czy istnieją dostateczne dane do stwierdzenia, że właściciel względnie posiadacz (nie użytkownik), stał się „Volksdeutschem" lub „Deutschestaemmigiem" (pochodzenia niemieckiego), c) w odniesieniu do gospodarstw położonych na terenach wcielonych przez okupanta przemocą do rzeszy niemieckiej, czy właścicielom wpisanym na listy niemieckie, przysługuje prawo do rehabilitacji w trybie ustawy z dnia 6 maja 1945 r. o wyłączeniu ze społeczeństwa polskiego wrogich elementów (Dz. U. R. P. Nr. 17 poz. 86).

Po dokładnym zbadaniu stanu faktycznego do przydziału przeznaczyć tylko te gospodarstwa które: a) przed 1.IX. 1939 r. należały do osób narodowości niemieckiej, b) na terenie b. Generalnego Gubernatorstwa należą do osób, które są „Volksdeutschami" lub zgłosiły przystąpienie do narodu niemieckiego, c) na terenach wcielonych przemocą do Rzeszy — należą do osób, którym nie przysługuje rehabilitacja i d) należą do osób skazanych prawomocnym wyrokiem za przestępstwo, wymienione w punkcie c) cz. 1 art. 2 Dekretu o przeprowadzeniu reformy rolnej.

Wszystkie inne gospodarstwa, co do których nasuwają się wątpliwości, czy należą do jednej z wymienionych grup, należy do czasu ostatecznego wyświetlenia sprawy, pozostawić w administracji przejściowej.

2. Gospodarstwa poniemieckie, posiadające zabudowania i inwentarze, przedstawiają jak najbardziej wartościowe obiekty dla nabycia, wobec tego należy przy podziale tych gospodarstw uwzględniać najbardziej potrzebujących.

3. Ministerstwo posiada dowody, że przy zabezpieczaniu gospodarstw poniemieckich i obsadzaniu tymczasowym, ludność miejscowa samorzutnie objęła te gospodarstwa i nierzadko gospodarze posiadający swoje własne dostatecznie duże gospodarstwa zajęli gospodarstwa poniemieckie bądź sami, bądź też obsadzając je członkami swoich rodzin. Ponadto część tych gospodarstw zajęta została przez osoby, które nie mają uprawnień do otrzymania ziemi.

Wszyscy ci powiernicy chcą utrzymać ten stan, wstrzymując się z oddaniem tych gospodarstw.

Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych, mając na uwadze ten stan rzeczy, interesy repatriantów oraz rodzin naprawdę potrzebujących, poleca Urzędom Ziemskim łącznie z Komisjami Ziemskimi przeprowadzić rewizje gospodarstw poniemieckich, oddanych w administrację, przydzielić z ogólnego zapasu tychże Państwowemu Urzędowi Repatriacyjnemu przynajmnej do 50% do przydziału repatriantom, w zależności od miejscowego przeludnienia z tym, że w Województwach Rzeszowskim, Krakowskim, Lubelskim, Białostockim, Łódzkim i Warszawskim repatriantów należy osiedlać w ograniczonej liczbie, czyniąc wyjątki dla rodzin, pozbawionych opieki męskiej, obarczonych dziećmi, rodzin w wieku podeszłym oraz inwalidów i ich rodzin.

4. Po ustaleniu powyższego Urzędy Ziemskie sporządzą zgodnie z punktem 1 zarządzenia z dnia 30 maja 1945 r. Nr. 1352 — U. R -2-2, wykazy imienne gospodarstw poniemieckich, przeznaczonych dla repatriantów i oddadzą je do dyspozycji P.U.R. Przy ustalaniu wykazu imiennego w Komisjach Ziemskich winni być dopuszczeni przedstawiciele P.U.R. Przydziału gospodarstw poniemieckich repatriantom dokonuje Państwowy Urząd Repatriacyjny w porozumieniu z Ministerstwem Administracji i przy współudziale P. U. Z.

5. Pozostały zapas gruntów poniemieckich po przekazaniu odpowiedniego procentu na cele repatriacji, należy w pierwszym rzędzie przeznaczyć na upełnorolnienie miejscowych nie-

pełnorolnych gospodarstw, co w dotychczasowym postępowaniu było uwzględnione w niedostatecznej mierze, a ma doniosłe znaczenie między innymi ze względu na stworzenie racjonalnych warunków do przyszłego scalenia. Przy upełnorolnieniu miejscowych małorolnych należy mieć jednak na uwadze, by z terenów przeludnionych możliwie największy procent elementu młodego i przedsiębiorczego przesiedlał się na tereny nowoodzyskane.

6. Urzędy i Komisje winny mieć także na uwadze byłych pracowników Polaków w gospodarstwach poniemieckich, którzy ze względu na długoletnią pracę i stan rodzinny zasługują na przydział gospodarstw w całości względnie w części, a w ogóle przy przydziale gruntów poniemieckich miejscowym rodzinom należy mieć na uwadze uprawnionych i posiadających prawo pierwszeństwa, wymienionych w Dekrecie i Rozporządzeniu wykonawczym o przeprowadzeniu reformy rolnej.

7. Elementu napływowego (poza repatriantami) nie należy uwzględniać przy podziale gruntów gospodarstw poniemieckich, o ile nie mają specjalnego skierowania Ministerstwa względnie Urzędów Ziemskich.

8. Na terenach podmiejskich Warszawy i Łodzi, w szczególności Warszawy ze względu na jej zniszczenie należy część gospodarstw poniemieckich wraz z budynkami przeznaczyć na cele mieszkań podmiejskich dla pracowników państwowych, zaś pozostały areał ziemi przeznaczyć na upełnorolnienie.

9. W dotychczasowym przydziale i podziale gospodarstw poniemieckich okazało się, że osadzanie kilku rodzin w jednym domu mieszkalnym doprowadza do nieporozumień i zatargów, wobec tego w wypadkach szczupłych pomieszczeń, w zależności od ilości członków rodziny, raczej przeznaczyć gospodarstwo jednej rodzinie, w innych wypadkach najwyżej dwóm.

Zabudowania otrzymuje tylko jeden nabywca, pozostałe rodziny mają prawo do korzystania z zabudowań do lat 3-ch, na warunkach wynajmu według miejscowych cen.

O ile zabudowania są za wielkie w stosunku do nowopowstałego gospodarstwa, co winno być komisyjnie ustalone, zbędne budynki mogą być rozebrane i przekazane współnabywcom danego gospodarstwa.

10. Wielkość przydzielonych gospodarstw samodzielnych winna być zależna:

a) od charakteru danego gospodarstwa,
b) od rodzaju gleby,
c) od wielkości i przeznaczenia zabudowań.

Celem więc utrzymania dotychczasowej struktury gospodarstw jako wytyczną przy określaniu wielkości takiego gospodarstwa należy przyjąć obszar gospodarstwa 10 — 12 ha przy ziemi średniej jakości, przy gruntach słabych odpowiednio więcej.

11. W wypadkach, gdy gospodarstwa podlegające przydziałowi posiadają urządzenia gospodarcze przystosowane do specjalnych celów produkcji, jak: szklarnie i inspekty, urządzenia do hodowli zwierząt futerkowych, a obszar ich jest zbliżony do normy 10 ha na średniej jakości ziemi — nie powinny być one dzielone, a przydzielone w całości nowonabywcom, którzy posiadają fachowe przygotowanie.

12. Wobec tego, że Państwo jest zainteresowane przede wszystkim w obsadzaniu gospodarstw poniemieckich na terenach nowoodzyskanych, należy większe gospodarstwa poniemieckie (do 100 ha), o ile z jakichkolwiek względów zachodzą trudności przy podziale ich na odpowiednio mniejsze (zwłaszcza ze względu na trudności pomieszczenia w budynkach kilku rodzin, którym Państwo chwilowo nie może pomóc przy zabudowie) zatrzymać w administracji państwowej jako zapas ziemi. Gospodarstwa takie mogą być wydzierżawione na warunkach ustalonych przez Ministerstwo.

13. Nabywcom gospodarstw poniemieckich, którym zostały przydzielone definitywnie bądź przez organa ziemskie, bądź przez organa P.U.R. w porozumieniu z P.U.Z. i po podpisaniu protokółu przejęcia Urzędy Ziemskie wydadzą akty nadania, przewidziane Dekretem i w Rozporządzeniu wykonawczym o przeprowadzeniu reformy rolnej, jednakże tylko w stosunku do gospodarstw, omówionych w punkcie 1 niniejszych wytycznych.

Na gospodarstwa opuszczone aktów sporządzać i wydawać nie należy.

Należy również przeprowadzić rewizję aktów nadania, wydanych przed wydaniem niniejszego zarządzenia na niektóre grunta poniemieckie i po stwierdzeniu ich nieprawności przedstawić do Ministerstwa wniosek celem powzięcia ostatecznej decyzji.

Akty nadania podpisuje Komisarz Ziemski, a w miejsce pełnomocnika Powiatowego, jeden z członków Komisji Ziemskiej, upoważniony przez nią.

14. Szacunek gospodarstw wraz z budynkami i inwentarzem Urzędy Ziemskie przeprowadzą w myśl przepisów Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych, dotyczących klasyfikacji i szacunku. O ile przepisy te nie przewidują

wszystkich możliwości, należy przeprowadzić szacunek nieprzewidzianych nieruchomości i ruchomości według miejscowych cen w życie i wykazać w szczegółowym wykazie należności.

Sprawa rozrachunku z repatriantami będzie uregulowana odrębnym zarządzeniem, wobec czego wskazań w tym względzie, zamieszczonych w piśmie z dnia 26.III. 1945 r. Nr 492, stosować nie należy.

Minister:

St. Mikołajczyk

26

ZARZĄDZENIE

MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 25 września 1945 r.

o powołaniu Państwowej Rady Weterynaryjnej.

Art. 1. Powołuje się Państwową Radę Weterynaryjną jako organ opiniodawczy i doradczy Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 2. (1) W skład Państwowej Rady Weterynaryjnej wchodzą:

1) przedstawiciele Ministerstwa Obrony Narodowej w liczbie dwóch, zaproszeni przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych;

2) przedstawiciele Ministerstwa Zdrowia i Państwowej Rady Zdrowia w liczbie dwóch, zaproszeni przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych;

3) przedstawiciele Ministerstwa Administracji Publicznej w liczbie dwóch, zaproszeni przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych;

4) przedstawiciele Państwowego Instytutu Weterynaryjnego w Puławach w liczbie czterech delegowani przez Radę Naukową Instytutu;

5) przedstawiciele Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach w liczbie dwóch, zaproszeni przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych;

6) przedstawiciele akademickich szkół weterynaryjnych po dwóch z każdej szkoły, zaproszeni przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych;

7) przedstawiciele Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w liczbie dwóch, zaproszeni przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych;

8) przedstawiciele Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego w liczbie dwóch zaproszeni przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych;

9) czterej przedstawiciele Naczelnej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej.

(2) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych może ponadto powołać w skład Państwowej Rady Weterynaryjnej do 12 lekrzy weterynaryjnych wyróżniających się szczególną znajomością pewnych działów służby weterynaryjnej.

Art. 3. Do zakresu działania Państwowej Rady Weterynaryjnej należy:

(1) 1) opiniowanie programu prac weterynaryjnych, przedstawionego przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych do zaopiniowania Państwowej Radzie Weterynaryjnej;

2) zapoznawanie się ze sprawozdaniami państwowej służby weterynaryjnej z dokonanych prac i wydawanie opinii o tych pracach;

3) wydawanie opinii we wszelkich innych sprawach, które Minister Rolnictwa i Reform Rolnych podda zaopiniowaniu Państwowej Radzie Weterynaryjnej.

(2) Opinie i wnioski Państwowej Rady Weterynaryjnej nie mogą dotyczyć spraw wojskowej służby weterynaryjnej, spraw zawodowych lekarzy weterynaryjnych oraz spraw personalnych państwowej służby weterynaryjnej.

Art. 4. (1) Zebrania Państwowej Rady Weterynaryjnej zwołuje Minister Rolnictwa i Re-

form Rolnych w miarę potrzeby, co najmniej jednak dwa razy do roku.

(2) Zebraniom Państwowej Rady Weterynaryjnej przewodniczy Minister Rolnictwa i Reform Rolnych lub wyznaczony przez niego zastępca.

(3) Kadencja Państwowej Rady Weterynaryjnej trwa dwa lata.

Art. 5. (1) Dla utrzymania ciągłości prac Państwowej Rady Weterynaryjnej tworzy się Biuro Państwowej Rady Weterynaryjnej.

(2) Do zakresu działania Biura Państwowej Rady Weterynaryjnej należy gromadzenie materiałów do opinii i wniosków Państwowej Rady Weterynaryjnej oraz załatwianie spraw kancelaryjnych.

(3) Na czele Biura Państwowej Rady Weterynaryjnej stoi dyrektor Biura, który ma do pomocy sekretarza.

(4) Minister Rolnictwa i Reform Rolnych mianuje dyrektora biura oraz sekretarza Państwowej Rady Weterynaryjnej z pośród urzędników Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 6. Państwowa Rada Weterynaryjna może wyłaniać komisje dla przepracowania poszczególnych zagadnień. Zarówno Państwowa Rada Weterynaryjna jak i komisje mogą za zgodą Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych powoływać rzeczoznawców.

Art. 7. (1) Członkowie Państwowej Rady Weterynaryjnej nie będący urzędnikami państwowymi lub samorządowymi otrzymywać będą zwrot kosztów podróży i diety w wysokości określonej przez Ministra Rolnictw i Reform Rolnych.

(2) Sposób prowadzenia obrad, powoływania komisji oraz organizację pomocy kancelaryjnej dla Państwowej Rady Weterynaryjnej określi Instrukcja Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych.

Art. 8. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister:

St. Mikołajczyk

27

ZARZĄDZENIE

MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 17 października 1945 r.

w sprawie zwalczania zarazy stadniczej.

Na podstawie § 112 Rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 22.VIII. 1927 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych w brzmieniu obowiązującym, zarządzam na obszarze województwa zagrożonego zarazą stadniczą, stosowanie następujących zasad:

1. Przegląd wszystkich ogierów i klaczy na objawy kliniczne zarazy stadniczej przez powiatowych i upoważnionych przez Urzędy Wojewódzkie lekarzy weterynaryjnych.

2. Wytrzebienie na koszt właścicieli wszystkich ogierów nielicencjonowanych powyżej 2 lat wieku, w terminie do 15 grudnia 1945 r. Trzebienie winni przeprowadzać tylko lekarze weterynaryjni. Koszty trzebienia jednego ogiera nie powinny przekraczać zł 300.—. W wypadku stwierdzenia niezamożności właściciela ogiera, popartej zaświadczeniem Powiatowej Rady Narodowej względnie Związku Samopomocy Chłopskiej koszty kastracji pokrywa Powiatowe Biuro Rolne.

3. Przeprowadzenie przed przyszłym okresem kopulacyjnym badań serologicznych ogierów licencjonowanych.

4. Poddawanie w okresie kopulacyjnym ogierów licencjonowanych badaniu klinicznemu i serologicznemu przez powiatowych lekarzy wet, co cztery tygodnie. Równocześnie należy kontrolować czy właściciele ogierów prowadzą rejestr stanowienia klaczy.

5. Przed stanowieniem klaczy winni ich właściciele przedstawiać świadectwo zdrowia klaczy wystawione przez państwowych lekarzy wet. Ważność świadectwa wynosi 8 dni.

6. Na dowód stanowienia klaczy należy umieszczać w dowodzie tożsamości za pomocą pieczęci adnotację „Klacz stanowiona dn. . . . 1946 r. Nr. rejestracji stanowienia klaczy, podpis właściciela ogiera". Doprowadzenie klaczy do ewent. następnych stanowień może nastąpić tylko do tego samego ogiera.

7. W wypadku stwierdzenia zarazy stadniczej na obszarach dotychczas wolnych od zarazy, należy w powiecie zarażonym i wszystkich sąsiednich powiatach przeprowadzić badanie wszystkich klaczy na objawy kliniczne zarazy stadniczej. Po ukończeniu dochodzeń należy ogłosić ścisły obszar zagrożony, w któ-

rym należy poddać wszystkie klacze badaniu serologicznemu. Zarazę stadniczą należy przyjąć za stwierdzoną przy reakcji pozytywnej wiązania dopełniacza, podejrzenie o zarażenie się przy reakcji wątpliwej, wykluczenie zarazy — przy reakcji negatywnej po trzykrotnym badaniu krwi, w odstępach trzytygodniowych.

8. Przed przystąpieniem do badań serologicznych Naczelnik Wydziału Weterynarii winien porozumieć się z odnośnym Wojewódzkim Zakładem Higieny Weterynaryjnej co do jego przystosowania do przeprowadzenia tych badań.

9. Klacze chore na zarazę stadniczą o daleko posuniętym procesie chorobowym należy zabić z urzędu (można poddać ubojowi o ile istnieją po temu odpowiednie warunki).

10. Klacze podejrzane o chorobę jak również klacze podejrzane o zarażenie się należy odpowiednio oznakować. W dowodach tożsamości oznakowanych klaczy należy wpisać czerwonym atramentem odnośną adnotację.

11. Wywłaszczenie klaczy podejrzanych o chorobę należy przeprowadzać bezpośrednio po otrzymaniu na ten cel kredytów.

12. Klacze chore zdolne do pracy należy wraz z dowodami tożsamości wymienić na zdrowe konie w majątkach państwowych i przekazać te ostatnie właścicielom, względnie odsprzedać majątkom państwowym rolnym lub przemysłowym, gdzie mogą być użyte do pracy i ewent. leczone w celach naukowo-doświadczalnych pod ogólnym kierunkiem Naczelnika Wydziału Weterynarii. Klacze te winny tam pozostawać pod ścisłym okresowym nadzorem państwowych lekarzy wet. i winny być ujęte w ścisłą ewidencję.

13. Wywłaszczone klacze, na które nie byłoby odnośnych nabywców, należy sprzedać na ubój przy zachowaniu ścisłych ostrożności. Uzyskane z tego tytułu kwoty należy przekazywać Ministerstwu Rolnictwa i Reform Rolnych Departament Weterynarii na dochód § 19 o Zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych.

14. W związku z akcją tłumienia zarazy stadniczej należy podjąć odpowiednią propagandę uświadamiającą w prasie miejscowej, rolniczej i innych organach prasowych rolniczych, celem uświadomienia szerokich kół rolników o istocie i następstwach zarazy stadniczej dla hodowli koni.

15. Zwalczanie zarazy stadniczej pociąga za sobą zwiększoną ilość służbowych wyjazdów państwowych lekarzy wet., w związku z tym Obywatele Wojewodowie zobowiążą Obywateli Starostów, by udostępnili organom weterynaryjnym potrzebne im środki lokomocji.

16. Zasady powyższe nie naruszają w niczym przepisów Rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 9 stycznia 1928 r. w sprawie wykonania Rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 22.VIII. 1927 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych (Dz. U. R. P. Nr. 19, poz. 167).

w/z Minister:

St. Bieniek

28

INSTRUKCJA

MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 25 września 1945 r.

o sposobie prowadzenia obrad, powoływania komisji oraz organizacji pomocy kancelaryjnej dla Państwowej Rady Weterynaryjnej.

§ 1. Zebrania Państwowej Rady Weterynaryjnej odbywają się co najmniej dwa razy do roku. Na posiedzeniach Państwowej Rady Weterynaryjnej przewodniczy Minister Rolnictwa i Reform Rolnych lub wyznaczony przez niego zastępca.

§ 2. O terminach posiedzeń Państwowej Rady Weterynaryjnej i porządku obrad członkowie powinni być zawiadamiani co najmniej na 10 dni przed posiedzeniem.

§ 3. Uchwały Państwowej Rady Weterynaryjnej zapadają zwykłą większością głosów. Głosowanie jest jawne, jednak na żądanie któregokolwiek z członków Państwowej Rady Weterynaryjnej przewodniczący zarządzi głosowanie tajne.

Członkowie Państwowej Rady Weterynaryjnej, którzy głosowali przeciw uchwale, mogą żądać wpisania do protokółu ich odrębnych opinii.

§ 4. Z posiedzenia sporządza się protokół w którym powinny być dokładnie ujęte opinie i wnioski członków Rady i uchwały Rady. Protokół podpisuje przewodniczący i jeden z członków Rady, wezwany do tego przez przewodniczącego oraz sekretarz. Referaty wygłaszane na posiedzeniach Państwowej Rady Weterynaryjnej nie podlegają wpisaniu do protokółu; referaty te winny być składane na piśmie i przechowywane jako załączniki do protokółów w aktach Biura Państwowej Rady Weterynaryjnej.

§ 5. Powołując komisje Państwowa Rada Weterynaryjna powinna szczegółowo określić zagadnienie, którego przepracowanie będzie komisji powierzone.

Państwowa Rada Weterynaryjna wybiera przewodniczącego komisji oraz potrzebną ilość jej członków.

§ 6. Posiedzenia komisji zwołują ich przewodniczący. Uchwały w komisjach zapadają większością głosów obecnych uprawnionych do głosowania; w razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

Głosowanie jest jawne, jednak na żądanie któregokolwiek z członków komisji uprawnionych do głosowania, przewodniczący zarządzi głosowanie tajne.

§ 7. Z posiedzeń komisji sporządza się protokół, który podpisuje przewodniczący i jeden z członków komisji, pełniący funkcje sekretarza. W protokóle powinny być dokładnie ujęte wnioski i opinie członków komisji i uchwały komisji. Członkowie komisji, którzy głosowali przeciw uchwale mogą żądać wpisania do protokółu ich odrębnej opinii.

Komisja ujmuje wynik swych prac w formę pisemną i przesyła sprawozdanie do Biura Państwowej Rady Weterynaryjnej.

§ 8. Sprawy kancelaryjne Państwowej Rady Weterynaryjnej załatwia Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych.

§ 9. Zamiejscowi członkowie Państwowej Rady Weterynaryjnej nie będący urzędnikami państwowymi lub samorządowymi otrzymywać będą za udział w posiedzeniach Rady i komisyj zwrot kosztów przejazdu klasą 2-gą wg zasad określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 28.III. 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 54, poz. 393) oraz diety w wysokości przysługującej funkcjonariuszom państwowym pobierającym uposażenie według V grupy uposażenia, członkowie zaś zamiejscowi będący urzędnikami państwowymi lub samorządowymi, — według norm i zasad przewidzianych dla nich w przepisach szczególnych o kosztach podróży i dietach.

§ 10. Koszty związane z działalnością Państwowej Rady Weterynaryjnej będą pokrywane z budżetu Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych.

Minister:

St. Mikołajczyk

29

OKÓLNIK

MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 25 stycznia 1945 r.

o kompetencjach komitetów szkół rolniczych.

Zgodnie z zarządzeniem OR-VII-og-75, na terenie każdego powiatu winny być zorganizowane w celu natychmiastowego uruchomienia szkół rolniczych i opieki nad nimi:

1. powiatowy komitet szkół rolniczych,

2. gminne komitety szkolne.

W skład tych komitetów wchodzą przedstawiciele: organizacyj społeczno-oświatowych, rolniczych, spółdzielczych, związku nauczycielskiego, związków młodzieżowych i stronnictw politycznych, oraz z urzędu:

1. do powiatowych:

a) Przewodniczący Rady Narodowej i starosta lub ich zastępcy,

b) Prezes Związku Samopomocy Chłopskiej,

c) Komisarz Ziemski,

d) Pełnomocnik do spraw reformy rolnej,

e) Delegat inspektoratu szkolnego (inspektor, zastępca lub instruktor oświaty poza szkolnej,

f) Delegat Powiatowego Biura Rolnego (agronom powiatowy, zastępca lub instruktor rolny).

2. do gminnych:

a) Przewodniczący Rady Narodowej,
b) Prezes Związku Samopomocy Chłopskiej,
c) Pełnomocnik do spraw reformy rolnej,
d) Kierownik szkoły powszechnej,
e) Instruktor rolny (agronom gminny).

Powiatowy Komitet wybiera spośród siebie przewodniczącego i (w porozumieniu z komitetem gminnym) ustala:

1. Jakie ośrodki na terenie powiatu mają być przeznaczone dla szkół rolniczych z tym, że na terenie każdego powiatu winni powstać przynajmniej dwie powiatowe szkoły gospodarstwa wiejskiego, a w każdej gminie po jednej szkole rolniczej męskiej i żeńskiej, z obszarem gruntu po 5—10 ha dla każdej, t. j. razem 10—20 ha łącznie, dla tych obu szkół z odpowiednimi pomieszczeniami.

Dla gmin nie posiadających majątków, należy zarezerwować 10 — 20 ha w sąsiednich gminach, mających po kilka folwarków, celem przeniesienia tych gruntów dla szkół drogą zamiany, względnie przejąć w tych sąsiednich gminach gospodarstwa po niemcach i przesiedlonych.

W gminach, gdzie utworzenie samodzielnych, gminnych szkół rolniczych natrafia na trudności (z braku majątków), czasowo organizować należy je przy 7-mio klasowych szkołach powszechnych.

2. Podział pracy członków powiatowego komitetu szkół rolniczych i współpracę z gminnymi komitetami:

Np. a) Przewodniczący ma nadzór nad całością i kontrolą na określonych odcinkach prac, oraz głos decydujący w sprawach spornych,

b) Przedstawiciel Związku Samopomocy Chłopskiej umożliwi pomoc organizacyjną i materialną, oraz baczy na należyte koordynowanie prac komitetów szkolnych z władzami związku,

c) Przedstawiciel Powiatowej Rady Narodowej zapewni wykonanie zamierzonych prac, związanych z administracją w terenie przez starostwo i Powiatową Radę Narodową przy współpracy z gminnymi Radami Narodowymi (urządzenie 2 sal wykładowych, pomieszczeń dla personelu nauczycielskiego, pomoce naukowe biblioteki i t. p.),

d) Przedstawiciel Urzędu Ziemskiego wraz z przedstawicielem Powiatowego Biura Rolnego w porozumieniu z gminnym pełnomocnikiem do spraw reformy rolnej zapewni zaopatrzenie każdego gospodarstwa szkolnego w niezbędny inwentarz żywy i martwy (narzędzia rolnicze oraz paszę potrzebną na wyżywienie tego inwentarza i ziarno na obsiew wiosenny),

e) Przedstawiciel Inspektoratu Szkolnego za pośrednictwem i przy współpracy szkół powszechnych, gminnych Rad Narodowych, Rad Szkolnych, przeprowadzi odpowiednią propagandę, dotyczącą potrzeb i znaczenia szkolnictwa rolniczego oraz mając wpływ w ten sposób na frekwencję uczniów, bez stosowania przymusu, zapewni szkołom dostateczną obsadę sił nauczycielskich, przedmiotów ogólnokształcących, społecznych i świetlicowych.

3. Instrukcję i sposób współpracy z komitetami gminnymi dają wytyczne wykonania zarządzeń, sposobu przejęcia i opieki nad gospodarstwami szkolnymi do chwili zorganizowania kierownictwa i personelu szkoły, oraz dalszą współpracę komitetu gminnego z w/w kierownictwem.

4. W porozumieniu z komitetami gminnymi obsadę kierownictwa i personelu wyszczególnionych typów szkół, przesyłać zaopiniowane podania wraz z życiorysami (2 egzemplarze) do Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych (Departament Oświaty Rolniczej) celem zatwierdzenia.

Koszty wynagrodzenia personelu szkół rolniczych będzie ponosić Państwo wg uposażenia nauczycieli szkół zawodowych, a prócz tego nauczycielstwo otrzymywać będzie mieszkanie, opał, światło i naturalia, których wysokość określona zostanie specjalnym rozporządzeniem.

Komitety Powiatowe na podstawie raportów Komitetów Gminnych przesyłają sprawozdania miesięczne do Departamentu Oświaty Rolniczej (Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych) najpóźniej do 10-go każdego miesiąca z podkreśleniem trudności terenowych.

W celu usprawnienia i przyspieszenia organizacji szkół rolniczych, przewodniczący powiatowego komitetu szkolnego, lub jeden z wybranych członków, otrzyma pełnomocnictwa z Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych, upoważniające do wykonania zarządzeń w/w Okólnika, oraz postanowień i uchwał Powiatowego Komitetu szkół rolniczych.

Minister:

E. Bertold

OKÓLNIK

MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 12 kwietnia 1945 r.

— w sprawie sposobu powołania Powiatowych Instruktorów Oświaty Rolniczej.

W uzupełnieniu okólnika z dnia 15. XII. 1944 r. w sprawie organizacji Szkół Rolniczych oraz celem zorganizowania ośrodków szkół i dokonania obsiewu gospodarstw, Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych — Departament Oświaty Rolniczej — przesyła wytyczne, dotyczące sposobu powołania Powiatowych Instruktorów Oświaty Rolniczej.

sposób powołania.

Powiatowa Rada Narodowa w porozumieniu z Powiatowym Komitetem Szkół Rolniczych wybiera kandydata z pośród kierowników, nauczycieli lub dawnych instruktorów rolnych, ewentualnie z pośród działaczy społecznych i oświatowych, posiadających wykształcenie (średnie, wyższe) rolnicze lub pokrewne, po czym wniosek na nominację instruktora przesyła do Naczelnika Wydziału Oświaty Rolniczej przy Wojewódzkim Urzędzie Ziemskim, celem zatwierdzenia.

Przy wyborze kandydatów należy zwracać uwagę, aby reflektanci posiadali:

a) ideowość światopoglądu demokratycznego,
b) zdolności organizacyjne, znajomość pracy społecznej i pedagogicznej,
c) znajomość środowiska wiejskiego (pochodzenie wiejskie),
d) znajomość praktycznego prowadzenia warsztatów rolnych.

Zadania i obowiązki Powiatowego Instruktora Oświaty Rolniczej.

Wybrani instruktorzy winni rozpocząć wykonywanie swych obowiązków natychmiast, nie czekając na zatwierdzenie.

Do obowiązków instruktora należy:

a) usprawnienie i przyspieszenie organizacji szkół rolniczych,
b) dopilnowanie wykonania uchwał i postanowień Powiatowego i Gminnych Komitetów Szkół Rolniczych w przedmiocie przejęcia resztówek z rozparcelowanych majątków wraz z potrzebnymi inwentarzami i urządzeniami,
c) powzięcie natychmiastowej uchwały w Powiatowym i Gminnych Komitetach Szkolnych w przedmiocie przejęcia resztówek, o ile takie uchwały nie zapadły.

Wydzielone resztówki na cele szkolnictwa rolniczego w myśl Rozporządzenia Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 1 marca 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr 10, poz. 51, § 45), w których szkoły nie zostały jeszcze zorganizowane należy przekazać do administracji mianowanym tymczasowo kierownikom nauczycielom lub instruktorom szkół rolniczych.

d) wyszukanie odpowiedniego personelu nauczycielskiego dla Gminnych Szkół Rolniczych,

(podania kandydatów na kierowników szkół rolniczych z opinią Powiatowej Rady Narodowej, względnie Komitetu Szkół Rolniczych i Powiatowego Instruktora Oświaty Rolniczej, a wnioski na nauczycieli i instruktorów szkolnych z opinią kierownika i Powiatowego Instruktora Oświaty Rolniczej należy przesłać do Naczelnika Wydziału Oświaty Rolniczej przy Wojewódzkim Urzędzie Ziemskim, celem zatwierdzenia),

e) pomoc kierownikom szkół przy zagospodarowaniu obiektów przydzielonych szkołom,

f) wizytacja uruchomionych szkół,

g) czynny udział przy organizacji kursów dokształcających i szkolnego przysposobienia rolniczego,

h) nadsyłanie stałych miesięcznych sprawozdań do 3-go każdego miesiąca do Wydziału Oświaty Rolniczej przy Wojewódzkim Urzędzie Ziemskim w myśl okólnika Nr. OR-VII-Ia-704-45, z dnia 4 kwietnia 1945 r. oraz w jak najkrótszym czasie przesłać do Woj. Urzędu Ziemskiego spis zarezerwowanych ośrodków w powiecie dla szkolnictwa rolniczego z wyszczególnieniem typu szkoły i liczby gmin w powiecie.

Siedzibą urzędową tymczasowego Powiatowego Instruktora Oświaty Rolniczej winien być Powiatowy Urząd Ziemski.

Jeśliby Powiatowy Instruktor Oświaty Rolniczej pełnił równocześnie obowiązki nauczy-

ciela wzgl. kierownika szkoły, można przenieść siedzibę Powiatowego Instruktora Oświaty Rolniczej do tej szkoły, o ile szkoła ta znajduje się w centrum powiatu.

Stanowiska powiatowych Instruktorów Oświaty Rolniczej będą się mieściły w etatach kierowników Powiatowych Szkół Gospodarstwa Wiejskiego z przywiązanymi do nich uprawnieniami odnośnie uposażenia świadczeń w naturze.

Po wykazaniu się odpowiednimi wynikami pracy Powiatowi Instruktorzy Oświaty Rolniczej mogą otrzymać nominację na stanowisko Powiatowego Inspektora Oświaty Rolniczej.

W związku z niniejszym okólnikiem podkreśla się szczególnie ważne zagadnienie zagospodarowania i obsiewu obiektów szkolnych.

Za natychmiastowe wykonanie powyższego okólnika, który ma być w całości podany do wiadomości Powiatowym Radom Narodowym odpowiedzialni są Naczelnicy Wydziałów Oświaty Rolniczej.

Minister:

E. Bertold

31

OKÓLNIK
MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 14 czerwca 1945 r.

w sprawie administracji ośrodków szkolnych.

Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych podaje do wiadomości i wykonania:

W myśl dekretu P. K. W. N. o reformie rolnej i rozporządzenia Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 1.III. 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr. 10, poz. 51) w sprawie wykonania dekretu z dnia 6.IX. 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej zostały przewidziane i wydzielone ośrodki rolne na cele szkolnictwa rolniczego.

Projekt dekretu o ustroju szkół gospodarstwa wiejskiego i wychowania społecznego przewiduje okres 5 lat na przeprowadzenie organizacji szkół rolniczych.

W niektórych ośrodkach szkoły zostały już zorganizowane, lub są w toku organizacji i te ośrodki przechodzą pod administrację kierownictwa szkoły.

Ośrodki szkolne, w których szkoły zostaną zorganizowane w przyszłości — przechodzą do chwili przejęcia ich przez kierownictwo powstającej szkoły — pod czasową administrację Urzędów Ziemskich przy udziale Naczelników Wydziałów Oświaty Rolniczej.

Ośrodki te administrowane czasowo przez Urzędy Ziemskie winny być zagospodarowane i prowadzone na takich zasadach, jak inne ośrodki państwowe (ośrodki kultury rolnej, stacje doświadczalne i t. p.).

Poszczególne instytucje i organizacje zwracają się o przydzielenie ośrodków bez zgody i wiedzy Ministerstwa.

W związku z tym wyjaśniam, że ośrodki przewidziane dla szkolnictwa rolniczego nie mogą być na inne cele użyte, ani przydzielone, bez uprzedniego porozumienia się z Min. Roln. i Ref. Roln. — Dep. Oświaty Rolniczej.

Minister:

E. Bertold

32

OKÓLNIK
MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 24 czerwca 1945 r.

w sprawie kompetencji naczelników wydziałów oświaty rolniczej i instruktorów oświaty rolniczej.

Do czasu szczegółowego określenia kompetencji prezesów wojewódzkich urzędów ziemskich w zakresie oświaty rolniczej, celem usprawnienia, ustalenia i ujednolicenia zakresu działania naczelników wydziałów oświaty rolniczej i powiatowych instruktorów (inspektorów) oświaty rolniczej zarządzam:

1. Naczelnik informuje prezesa wojew. urzędu ziemskiego o zasadniczych planach i pracach wydziału i przedstawia odpisy sprawozdań, wysyłanych do Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych.

2. Naczelnik jest osobiście odpowiedzialnym za politykę szkolną w województwie i dysponuje funduszami wydziału oświaty rolniczej.

3. Naczelnik w porozumieniu z prezesem wojew. urzędu ziemskiego mianuje, przenosi i zwalnia na podstawie opinii instruktorów i Komitetów Szkolnych:

a) kierowników i nauczycieli gminnych rolniczych,
b) nauczycieli powiatowych szkół gospodarstwa wiejskiego,
c) nauczycieli uniwersytetów ludowych i szkół wychowania społecznego.
d) oraz nauczycieli gimnazjów i liceów (z tym, że kierowników gminnych szkół rolniczych na wniosek instruktora oświaty rolniczej, a pozostały personel nauczycielski na wniosek dyrektora lub kierownika danej szkoły).

4. Powiatowych instruktorów (inspektorów) oświaty rolniczej, kierowników uniwersytetów ludowych i szkół wychowania społecznego, dyrektorów powiatowych szkół gospodarstwa wiejskiego oraz dyrektorów gimnazjów i liceów na wniosek naczelników, na podstawie opinii Komitetów Szkolnych, mianuje, przenosi i zwalnia minister.

5. Naczelnik podpisuje delegacje służbowe pracowników Wydziału i korespondencje w zakresie wszystkich spraw związanych z oświatą rolniczą.

6. Naczelnik kontroluje gospodarkę ośrodków szkolnych, zarządzanych przez kierowników szkół i osoby upoważnione przez wydział oświaty rolniczej. Ośrodki przeznaczone dla szkół rolniczych, a nieprzejęte protokólarnie przez wydział Oświaty Rolniczej (kierownictwo szkoły) podlegają do czasu przejęcia przez administrację szkolną wydziałom funduszu ziemi w wojewódzkich urzędach ziemskich (Okólnik Nr. 13 z dn. 4.VII. b. r. p. 6).

7. Naczelnik korzysta z okrągłej pieczęci wojew. urzędu ziemskiego i używa stempla „Wydział Oświaty Rolniczej przy Wojew Urzędzie Ziemskim w . . . ."

8. Powiatowy instruktor (inspektor) reprezentuje oświatę rolniczą na terenie powiatu i podlega służbowo bezpośrednio naczelnikowi wydziału oświaty rolniczej.

9. Powiatowy instruktor (inspektor) przedkłada zaopiniowane przez siebie i komitety szkolne wnioski nominacyjne, przeniesieniowe i zwolnieniowe na kierowników i nauczycieli gminnych szkół rolniczych — naczelnikowi wydziału oświaty rolniczej.

10. Powiatowy instruktor (inspektor) oświaty roln. informuje komisarza powiatowego urzędu ziemskiego o zasadniczych planach i pracach powiatowego inspektoratu oświaty rolniczej i przedstawia odpisy sprawozdań, wysyłanych do naczelnika oświaty rolniczej.

11. Powiatowy instruktor (inspektor) podpisuje korespondencję, dotyczącą oświaty rolniczej i szkół rolniczych na terenie powiatu.

12. Powiatowy instruktor (inspektor) korzysta z okrągłej pieczęci powiatowego urzędu ziemskiego i używa stempla: „instruktor (inspektor) Oświaty Rolniczej przy Powiatowym Urzędzie Ziemskim w . . . ."

Wykonanie powyższego zarządzenia powierza się prezesom Wojewódzkich Urzędów Ziemskich.

w/z Minister:

M. Szyszko

33

OKÓLNIK

MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 8 lipca 1945 r.

w sprawie taryfy opłat za czynności lekarsko-weterynaryjne.

Aż do odwołania Ministerstwo ustala mnożną 20-krotną za czynności lekarsko-weterynaryjne, wynikające z wykonywania:

1. Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 12.VI.1938 r. w sprawie nadzoru weterynaryjnego (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 597).

2. Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 23.III.1928 r. o taryfie opłat za badanie zwierząt na stacjach kolejo-

wych i przystaniach wodnych (Dz. U. R. P. Nr. 42, poz. 409).

3. Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dn. 23.III.1928 r. o taryfie opłat za badanie zwierząt przywożonych i przewożonych z zagranicy (Dz. U. R. P. Nr 42, poz. 410).

Naczelnicy Wydziałów Weterynarii Urzędów Wojewódzkich wydadzą w tej sprawie stosowne zarządzenia.

w/z Minister:

M. Szyszko

34

OKÓLNIK

MINISTERSTWA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 13 września 1945 r.

w sprawie wznoszenia budynków w osiedlach niezniszczonych na skutek działań wojennych.

Do czasu wydania specjalnego zarządzenia Ministerstwa Odbudowy i Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie obok wymienionej, Ministerstwo ustala następujący tryb postępowania w wypadku zwrócenia się zainteresowanych:

1) należy ustalić, czy zachodzi wyjątkowa konieczność wzniesienia nowych budynków,

2) jeżeli zachodzi wyjątkowa konieczność wzniesienia nowych budynków, to należy przesłać podanie zainteresowanych do Wojewódzkiego Wydziału Odbudowy z opinią i wnioskiem o przydział kredytu, a jednocześnie przystąpić do opracowania, uproszczonego szczegółowego planu zabudowania z zachowaniem warunków technicznych, ustalonych w zarządzeniu i instrukcjach Nr. I i II Ministerstwa Odbudowy i Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 7.V.1945 r. w sprawie odbudowy osiedli wiejskich, zniszczonych wskutek działań wojennych.

Wymieniony plan sporządzi Wojewódzki Urząd Ziemski w porozumieniu z Wojewódzkim Wydziałem Odbudowy i Regionalnym Urzędem Planowania Przestrzennego. Jeżeli zajdzie potrzeba zmiany granic własności należy dążyć do załatwienia tej zmiany drogą dobrowolnej zamiany gruntów między zainteresowanych.

3) Ewentualne kredyty przydzielać wyłącznie pod warunkiem wznoszenia budynków według planu zabudowania.

Minister:

St. Mikołajczyk

35

OKÓLNIK

MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 15 września 1945 r.

w sprawie ustalenia typów szkół rolniczych.

Celem tymczasowego ustalenia typów szkół rolniczych, które w terenie są organizowane podaje się następujące wytyczne:

Pkt. 1. Tworzy się:

a) gminne szkoły rolnicze,
b) powiatowe szkoły gospodarstwa wiejskiego lub gimnazja dla dorosłych o działach rolniczych i specjalnych,
c) wiejskie szkoły wychowania społecznego,
d) gimnazja gospodarstwa wiejskiego o działach rolniczych i specjalnych,
e) licea gospodarstwa wiejskiego o działach rolniczych i specjalnych,
f) instytuty kształcenia nauczycieli i instruktorów rolnictwa.

Pkt. 2. a) Gminna szkoła rolnicza przygotowuje młodzież wiejską do prowadzenia własnych gospodarstw,

b) Powiatowa szkoła gospodarstwa wiejskiego oraz skrócone gimnazjum rolnicze dla dorosłych przygotowuje starszą młodzież do prowadzenia przykładowych gospodarstw wiejskich, zakładów związanych

z gospodarstwem wiejskim, do społecznej i zawodowej działalności gospodarczej, oraz kształci siły pomocnicze dla szkół gminnych i powiatowych.

c) wiejska szkoła wychowania społecznego wychowuje i przygotowuje młodzież wiejską do działalności zawodowej przy organizowaniu i prowadzeniu świetlic i domów ludowych oraz do działalności społecznej w oparciu o rodzimą kulturę ludową.

d) Gimnazjum gospodarstwa wiejskiego przygotowuje młodzież do prowadzenia większych gospodarstw rolnych (spółdzielczych, komunalnych, państwowych itp.), zakładów z gospodarstwem wiejskim związanych do działalności społeczno-gospodarczej i wyszkolenia sił pomocniczych dla szkół gminnych i powiatowych,

e) Liceum gospodarstwa wiejskiego dostarcza rolnictwu kandydatów na instruktorów i nauczycieli dla gminnych szkół rolniczych i powiatowych szkół gospodarstwa wiejskiego oraz kierowników uspołecznionej gospodarki wiejskiej.

f) Instytuty kształcenia nauczycieli i instruktorów rolnictwa kształcą dla potrzeb szkół gminnych, powiatowych i gimnazjalnych nauczycieli i dla potrzeb agronomii społecznej w powiecie — instruktorów rolnych — orgnizatorów.

Pkt. 3. a) Szkoły gospodarstwa wiejskiego wymienione w pkt. 1, litery b, d e, mogą mieć działy: rolnictwa, ogrodnictwa, leśnictwa, mleczarstwa, hodowli zwierząt lub roślin, pszczelarstwa, rybactwa, wikliniarstwa, łąkarstwa, melioracji, weterynarii, przetwórstwa, przemysłu ludowego, samorządu wiejskiego, spółdzielczości rolniczej, techniki rzemiosła związanego z wytwórczością gospodarstw wiejskich i inne działy.

b) Gminne szkoły rolnicze i działy rolnicze szkół gospodarstwa wiejskiego dzielą się na męskie i żeńskie.

c) Działy specjalne szkół gospodarstwa wiejskiego oraz wiejskie szkoły wychowania społecznego winny być w miarę możności oparte na zasadzie koedukacji.

Pkt. 4. a) W każdej gminie tworzy się przynajmniej jedną szkołę rolniczą męską i żeńską.

b) W każdym powiecie tworzy się co najmniej dwie szkoły powiatowe gospodarstwa wiejskiego, przynajmniej po jednym dziale specjalnym z uwzględnieniem potrzeb miejscowych.

c) Wiejskie szkoły wychowania społecznego oraz gimnazja i licea rolnicze specjalne, będą tworzone na terenie każdego województwa.

Pkt. 5. Czas trwania nauki wynosi:

a) w gminnych szkołach rolniczych 1 rok szkolny, a z zgodą Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych 2 zimy i jedno lato,

b) w powiatowych szkołach gospodarstwa wiejskiego 11 miesięcy. O ile powiatowa szkoła gospodarstwa wiejskiego nie zostanie nadal utrzymana w swej dotychczasowej organizacji, to może być przekształcona w 2-letnie gimnazjum gospodarstwa wiejskiego dla dorosłych o skróconym 4-semestralnym programie nauczania. W zależności od lokalnych warunków powiatowa szkoła gospodarstwa wiejskiego i gimnazjum dla dorosłych przyjmuje kierunek w określonej specjalizacji,

c) w wiejskich szkołach wychowania społecznego — 5 miesięcy,

d) w gimnazjach gospodarstwa wiejskiego — 3 lata,

e) w liceach gospodarstwa wiejskiego — 3 lata w tym może być jeden rok praktyki pod nadzorem liceum,

f) w zakładach kształcenia nauczycieli i instruktorów od 1—2 lat.

Pkt. 6. Kandydaci przyjmowani będą:

a) do gminnych szkół rolniczych zasadniczo po ukończeniu 7-klasowej szkoły powszechnej i przerobieniu przed tym w ciągu roku odpowiednich tematów szkolnego przysposobienia rolniczego pod nadzorem gminnej szkoły rolniczej, a w bieżącym roku szkolnym mogą być przyjmowani kandydaci od lat 15 wzwyż, którzy ukończyli przynajmniej 4 oddziały szkoły powszechnej.

b) do powiatowych szkół gospodarstwa wiejskiego oraz gimnazjów dla dorosłych od lat 17 wzwyż, którzy ukończyli gminne szkoły rolnicze, a w bieżącym roku na podstawie świadectwa lub egzaminu wstępnego w zakresie 7 klas szkoły powszechnej,

c) do wiejskich szkół wychowania społecznego po ukończeniu jednego z działów powiatowej szkoły gospodarstwa wiejskiego lub równorzędnego przygotowania, o ile kandydat wykazał się odpowiednim uspołecznieniem,

d) do gimnazjum gospodarstwa wiejskiego po ukończeniu 7-klasowej szkoły powszechnej,

e) do liceum gospodarstwa wiejskiego w wieku wyżej 17 lat, którzy ukończyli gimnazja ogólno-kształcące lub zawodowe. Ponad to mogą być przyjmowani absolwenci 2-letnich działów powiatowych szkół gospodarstwa wiejskiego (gimnazjów dla dorosłych) oraz absolwenci wiejskich szkół wychowania społecznego po odbyciu, z wynikiem pomyślnym, kursu wstępnego, który będzie określony w jednym z dalszych okólników,

f) do instytutów kształcenia nauczycieli i instruktorów po ukończeniu liceów gospodarstwa wiejskiego i innych średnich szkół rolniczych po jednorocznej praktyce zawodowej. W okresie przejściowym przewidziane są odstępstwa od wyżej podanych warunków, co zostanie oddzielnym okólnikiem ustalone.

Pkt. 7. a) Absolwenci gminnych szkół rolniczych otrzymają w przyszłości świadectwo, uprawniające do prowadzenia własnych gospodarstw wiejskich.

b) Absolwenci wiejskich szkół wychowania społecznego otrzymają uprawnienia do prowadzenia zajęć świetlicowych.

c) Absolwenci liceów gospodarstwa wiejskiego otrzymają tytuł technika danej specjalności.

d) Kształcenie się w gminnej szkole rolniczej jest dla młodzieży wiejskiej obowiązkowe.

e) Nauka w szkołach objętych niniejszym okólnikiem jest bezpłatna, natomiast za wyżywienie w internacie uczniowie są obowiązani płacić w/g norm ustalonych przez kierownictwo szkoły, zatwierdzonych przez komitet szkół rolniczych i wydział oświaty rolniczej przy wojewódzkim urzędzie ziemskim.

f) Uczniowie tych szkół z wyjątkiem gminnych szkół rolniczych w zasadzie winni zamieszkiwać w internatach.

w/z Minister:
M. Szyszko

36

OKÓLNIK

MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 7 października 1945 r.

w sprawie zapisywania do ksiąg hipotecznych prawa własności nieruchomości ziemskich przejętych na rzecz reformy rolnej.

W związku z wejściem w życie dekretu z dnia 24 sierpnia 1945 r. o wpisywaniu do ksiąg hipotecznych (gruntowych) prawa własności nieruchomości, przejętych na cele reformy rolnej (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 204) zarządzam, co następuje:

1. Wojewódzkie Urzędy Ziemskie przystąpią niezwłocznie do sporządzenia w/g powiatów wykazów nieruchomości ziemskich, podlegających przejęciu na rzecz Skarbu Państwa w myśl dekretu z dnia 6 września 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej, przy czym należy szczegółowo zbadać, czy dana nieruchomość w całości podlega przejęciu, czy też należy w niej dokonać wyłączeń na rzecz nabywców z parcelacji, co do których nieuregulowany jest tytuł własności, a do których stosuje się przepis § 7 pkt. b rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 1 marca 1945 r. w sprawie wykonania dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 6 września 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej.

Na podstawie powyższych wykazów należy przystąpić do sporządzenia wniosków do Sądu (Wydział Hipoteczny) o przepisaniu prawa własności na rzecz Skarbu Państwa oddzielnie do każdej nieruchomości, dołączając zaświadczenie stwierdzające, że nieruchomość ziemska podpada pod działania przepisów wyżej powołanego dekretu, oraz mając na względzie przepisy art. 1 ust. 2 i 3 powołanego na wstępie dekretu z dnia 24.VIII.1945 r.

W wypadkach wyłączeń na podstawie powołanego przepisu § 7 pkt. b we wniosku o dokonaniu wpisu, jako też w zaświadczeniu Wojewódzki Urząd Ziemski winien wskazać dokładnie jaka część nieruchomości ulega przejęciu na rzecz Skarbu Państwa ze wskazaniem obszaru i granic przejmowanej części.

W związku z zamierzoną w najbliższym czasie nowelizacją rozporządzenia z dnia 1 marca 1945 r. w sprawie wykonania dekretu o przeprowadzeniu reformy rolnej (projekt nowelizacji idzie między innymi w kierunku skreślenia punktu a w § 7), przygotowanym: wnioskami o przepisanie prawa własności na rzecz Państwa, należy również objąć nieruchomości lub ich części znajdujące się w użytkowaniu drobnych dzierżawców rolnych, do których ma zastosowanie ustawa z dnia 18 marca 1932 r. o wykupie gruntów, podlegających ustawie w przedmiocie ochrony drobnych dzierżawców rolnych (Dz. U. R. P. Nr. 30, poz. 307). Powyższe nieruchomości lub części nieruchomości nie będą jedynie podane podziałowi w przewidywaniu uwłaszczenia wymienionych dzierżawców w drodze odrębnych przepisów.

2. Nawiązując do pisma Ministerstwa z dnia 27. VI. 1945 r. L. 1304-UR-P-1 Wojewódzkie Urzędy Ziemskie zbadają, czy Powiatowe Urzędy Ziemskie przygotowały wykazy nabywców działek z parcelacji według wytycznych zawartych w powołanym piśmie, oraz wydadzą zarządzenie zbadania wydanych dokumentów nadania, celem uniknięcia pomyłek dwukrotnego wydania dokumentu nadania na jeden obiekt, po czym dopilnują, by Powiatowe Urzędy Ziemskie wykazy te łącznie z odpisami dokumentu nadania i odpisami (co do każdej działki) wykonalnej decyzji w przedmiocie klasyfikacji i szacunku działki łącznie z szacunkiem przydzielonego nabywcy inwentarza oraz wnioskiem, przekazały do Sądu (Wydział Hipoteczny), celem przepisania w księgach gruntowych tytułu własności na rzecz nabywców działek.

3. W wypadkach, gdy Wojewódzkie Urzędy Ziemskie wystąpiły już z wnioskami, przewidzianymi w § 12 powołanego wyżej rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych, dokonają one jedynie takich czynności prawnych, które okażą się niezbędne w celu dostosowania wspomnianych wniosków i dokonanych na ich podstawie wpisów do zasad, przewidzianych w powołanym wyżej dekrecie z dnia 24 sierpnia 1945 r.

Minister:

St. Mikołajczyk

37

PISMO OKÓLNE

MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 12 maja 1945 r.

w sprawie scalania gruntów.

Na zapytanie niektórych Wojewódzkich Urzędów Ziemskich w sprawie wszczęcia prac scaleniowych oraz zakończenia prac przerwanych wskutek działań wojennych, Ministerstwo wyjaśnia:

1) W pierwszej kolejności należy ukończyć prace parcelacyjne. W tych powiatach i Urzęd. Wojew., gdzie prace parcelacyjne zostały całkowicie ukończone, a personel techniczno-pomiarowy obeznany z pracami scaleniowymi jest w dostatecznej ilości — można przystąpić do prac scaleniowych.

2) Za najpilniejsze prace należy uznać te, gdzie osiedla zostały zniszczone wskutek działań wojennych, gdzie zachodzi potrzeba natychmiastowej odbudowy, gdzie ludność na skutek represji okupanta została usunięta, a osiedla spalone, gdzie założono poligony lub inne urządzenia.

Zainteresowane Wojew. Urzędy Ziemskie winny niezwłocznie przystąpić do uruchomienia prac scaleniowych na terenach zniszczonych, wykorzystując do tego celu wszystkie rozporządzalne środki i ludzi. *Postępowanie scaleniowe należy wszcząć z urzędu, opierając się na art. 15 lit. c ustawy o scalaniu gruntów — o ile nie ma zgłoszeń osób zainteresowanych.*

Do prac związanych z przygotowaniem i uruchomieniem scalenia należy wykorzystać doświadczonych mierniczych scaleniowców, delegując ich w teren do sporządzania opisów i szkiców projektowanych obszarów (czynności przewidziane w § 30 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych i Sprawiedliwości z dn. 27 sierpnia 1928 r. wydanego na podstawie

ustawy o scalaniu gruntów). Mierniczowie ci w większości wypadków będą wykonawcami prac regulacyjno-scaleniowych.

3) Obszary scaleniowe należy ustalić tak, ażeby stanowiły gospodarczą i topograficzną całość. łącząc w tym celu po kilka gromad, chociaż nie zachodzą wypadki wzajemnej szachownicy (zewnętrznej). Da to możność racjonalnego rozplanowania sieci dróg, przeprowadzenia jednolitego systemu odwodnienia, zalesienia mało użytecznych rolniczo gruntów, przydzielenia gruntów na cele ogólne oraz należytego rozplanowania osiedli i przysiółków, zapewniając w ten sposób równomierne rozparcelowanie użytków rolnych dla wszystkich uczestników scalenia.

W wypadkach włączenia do obszaru scalenia terenów uprzednio już scalonych, gdzie nie zachodzi potrzeba odbudowy względnie gdzie nieznaczna liczba gospodarstw ulegnie uzupełnieniu należy postępować oględnie ze scalaniem tych terenów.

4) Prace scaleniowe podzielone zostaną na dwa zasadnicze etapy. W pierwszym etapie należy przeprowadzić rozplanowanie osiedli zniszczonych bądź nowo założonych w oparciu o zarządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych i Odbudowy z dn. 7.7. 1945 r. oraz zgodnie z instrukcją do tegoż zarządzenia. Czynności te winny być przeprowadzone w tempie możliwie najszybszym, by dać możność zabudowy działek jeszcze w okresie przedżniwnym. Czynności techniczno-pomiarowe winny być wykonywane z chwilą sporządzenia opisu obszaru scalenia, nie czekając na prawomocność orzeczenia o wdrożeniu postępowania scaleniowego — co winno nastąpić w toku pracy.

Nie należy zwlekać ze zbieraniem dowodów własności — o ile są trudności przed wydaniem orzeczenia, a orzeczenie wydać na zasadzie stwierdzenia stanu posiadania uczestników scalenia. Stan posiadania stwierdzić mogą w tym celu władze administracji ogólnej w formie wykazu uczestników scalenia, bądź też w formie protokólarnego dochodzenia (łącznego dla wszystkich wykazów), sporządzonego przez delegowanego mierniczego.

W następnym etapie, po zakończeniu rozplanowania osiedli zniszczonych na skutek działań wojennych lub przez okupanta na terenie całego województwa prace scaleniowe należy kontynuować w trybie przepisów ustawy o scalaniu gruntów oraz rozporządzeń, wydanych na podstawie tej ustawy.

Dla informacji nadmienia się, że w dążeniu do uproszczenia i przyśpieszenia akcji scaleniowej zostaną wydane przepisy ustawowe w okresie najbliższym.

Do czasu wydania jednolitej instrukcji techniczno-pomiarowej będącej w opracowaniu, stosować należy dotychczas obowiązujące w poszczególnych dzielnicach instrukcje pomiarowe.

Zauważa się przy tym, że przepisy, zarządzenia, rozporządzenia oraz instrukcje, wydane przez b. władze okupacyjne niemieckie, zastosowania nie mają.

5) Przy ogłaszaniu, zgodnie z § 32 rozporządenia Min. Ref. Roln. i Sprawiedliwości z dn. 28.VIII. 1928 r. do ustawy o scalaniu gruntów w sprawie uprawomocnienia się orzeczenia o wdrożeniu postępowania scaleniowego należy jednocześnie ogłosić o przystąpieniu do sporządzania planu zabudowania na obszarze scalenia.

6) Prace scaleniowe, rozpoczęte w okresie przedwojennym lub przez władze okupacyjne w czasie wojny, a dotychczas nie ukończone— należy zakończyć. Pożądane ażeby prace te były ukończone przez dotychczasowych mierniczych wykonawców.

Należy zwrócić uwagę na sprawę upełnorolnienia gospodarstw karłowatych i małorolnych, które nie mogły skorzystać z dobrodziejstwa dekretu o reformie rolnej z dn. 6.IX. 1944 r.

W tym celu rozwinąć propagandę przesiedlenia części uczestników scalenia na inne wolne tereny dla osadnictwa, a zwolnione grupy przeznaczyć na upełnorolnienie pozostałych gospodarstw niepełnorolnych.

W rozpoczętych pracach scaleniowych zaawansowanych do opracowania projektu włącznie, gdy uczestnicy scalenia nie objęli w posiadanie nowowydzielonych działek — z uwagi na przeprowadzoną reformę rolną i osadnictwo, należy dołączyć do obszaru scalenia grunty uzyskane z parcelacji na zasadzie dekretu z dnia 6.IX. 1944 r. i scalić łącznie.

W wypadkach, gdy osiedla uległy zniszczeniu w obiektach uprzednio już scalonych, a dotychczasowy plan podziału nie odpowiada wymogom racjonalnej zabudowy oraz przyjętym typom zabudowy — wskazane byłoby opracować nowy plan regulacji z jednoczesnym uwzględnieniem uzupełnienia gospodarstw karłowatych i małorolnych.

7) Prace scaleniowe mogą być wykonywane zarówno własnym personelem technicznym Wojewódzkich Urzędów Ziemskich, jak i przez mierniczych przysięgłych na podstawie umowy o zleceniu. Normy wynagrodzenia dla mierniczych przysięgłych zostaną uregulowane odrębnym zarządzeniem Ministerstwa.

Za prace związane z opracowaniem uproszczonego planu zabudowania oraz za prace wdrożeniowe przy scalaniu gruntów personel pomiarowy rządowy otrzymuje wynagrodzenie miesięczne według grupy uposażenia oraz diety

za czas spędzony poza zwykłym miejscem urzędowania na zasadach ogólnych. Za prace pomiarowo-scaleniowe przewiduje się dla personelu rządowego wynagrodzenie akordowe, którego wysokość podana będzie w odrębnym zarządzeniu.

8) W związku z podejmowaniem wszelkich czynności związanych ze scaleniem gruntu zainteresowani uczestnicy scalenia winni dostarczyć osobom, biorącym udział w tych pracacah, a delegowanym przez władze ziemskie — swiadczenia w naturze: odpowiedni lokal na kancelarię i mieszkanie wraz opałem, światłem i usługą, niezbędną robocizną pieszą i konną oraz materiały na znaki pomiarowe i graniczne. W wypadku gdyby zainteresowani uczestnicy scalenia uchylali się od dostarczenia rzeczowych świadczeń, należy przenaczyć na ten cel odpowiedni kredyt i ściągnąć z zainteresowanych łącznie z kosztami za techniczne wykonanie scalenia. Jeżeli osiedle jest całkowicie zniszczone, a zinteresowani uczestnicy scalenia nie są w stanie pokryć kosztów świadczeń — świadczenia te należy pokryć ze skarbu Państwa.

O zwolnieniu od kosztów za techniczne wykonanie scalenia, jak również i umorzeniu zaliczkowo pokrytych świadczeń w poszczególnych wypadkach decyduje Minister Rolnictwa i Reform Rolnych na podstawie należycie uzasadnionych wniosków, zaopiniowanych przez Powiatową Radę Narodową.

9) Osoby zatrudnione przy pracach regulacyjno-scaleniowych poza uposażeniem (wynagrodzeniem umownym) mają prawo do otrzymania dla siebie i dla członków rodzin wszelkich przydziałów żywności i ubraniowych jak inni uprzywilejowani pracownicy państwowi (karty żywnościowe wg. kat. 1).

Dyrektor Departamentu:

Inż. A. Szczerba

38

PISMO OKÓLNE

MINISTERSTWA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 31 lipca 1945 r.

w sprawie przeciwróżycowego szczepienia świń.

Celem uchronienia resztek pogłowia trzody chlewnej w kraju przed wyniszczeniem przez grasującą w znacznym nasileniu różycę świń, Ministerstwo zaleca Urzędowi Wojewódzkiemu Wydziałowi Weterynaryjnemu, zarządzić i zorganizować na terenie województwa masowe doborwolne zapobiegawcze szczepienia świń szczepionką formolową (metodą Muromcewa), na koszt właściciela.

Przy opracowaniu wytycznych przy tych szczepieniach dla powiatowych lekarzy wet. należy się kierować załączoną instrukcją o stosowaniu szczepionki różycowej (anakultury), pismem tut. z dnia 30.V.45. Nr. V-2-a-4-1096, którego odpis się załącza, oraz pismem tut. z 7.VII. 45 Nr. V-2-a-4-1619, uwzględniając zmiany podane w piśmie niniejszym.

I. Szczepienia te na terenie powiatów winni organizować i przeprowadzać powiatowi lekarze wet. Starostw, angażując do nich również innych lekarzy weterynaryjnych w powiatach.

W wyjątkowych wypadkach jeżeli chodzi o materiał zarodowy na życzenie i koszt właściciela można stosować szczepienia kombinowane (simultan) o ile tak surowica jak i kultura są dostępne. Szczepień tych nie należy jednak zaliczac do masowych i nie można ich stosować w miejscowościach, w których przeprowadza się szczepienia szczepionką formolową.

Szczepionkę winni powiatowi lekarze weterynaryjni zamawiać za pośrednictwem wydziału weterynaryjnego Urzędu Wojewódzkiego, który winien ją w potrzebnej ilości zakupywać za gotówkę w Państwowym Instytucie Weterynaryjnym w Puławach w miarę posiadanych zapasów. Zaleca się na każde 5 litrów szczepionki nabywać 1 litr surowicy przeciwróżycowej do szczepień leczniczych i z konieczności w następstwie szczepień szczepionką formolową. Aby umożliwić Wydziałowi Weterynaryjnemu Urzędu Wojewódzkiego nabycie szczepionki ewent. surowicy bez wpłacenia z góry przez powiatowych lekarzy weterynaryjnych należności, zezwala się na czas dobrowolnej akcji szczepiennej wstawiać dodatkowo do § 19 preliminarzy budżetowych potrzebne sumy. zwrot-

ne do 1 miesiąca, po otrzymaniu należności od powiatowych lekarzy wet. za pobrany materiał Cena 1 litra szczepionki wynosi 1000 zł, zaś 1 litra surowicy przeciwróżycowej — 3.300 zł.

Określenie wysokości opłaty, uiszczonej bezpośrednio przez właściciela lekarzowi wet. za jednorazowe zaszczepienie jednej sztuki, pozostawia się do uznania Wydziałowi Weterynaryjnemu Urzędu Wojewódzkiego, nie może ona jednak przekraczać zł 30.—.

Przy dobrowolnej masowej akcji szczepiennej winny Zarządy gmin dostarczać lekarzom weterynaryjnym bezpłatnych środków lokomocji oraz ułatwiać im ewentualne noclegi.

II. Szczepienia te w państwowych ośrodkach hodowlanych trzody chlewnej i w majątkach państwowych na terenach powiatów winni zorganizować i przeprowadzać z urzędu, to jest za zwrotem diet i rzeczywistych kosztów przejazdu, we własnym zakresie powiatowi lekarze weterynaryjni Urzędów Ziemskich.

Na zakup potrzebnej ilości szczepionki formolowej i surowicy przeciwróżycowej po cenach urzędowych, inne państwowe ośrodki hodowlane i majątki państwowe wydzielone na cele kultury rolnej, doświadczalnictwa itp. winny z góry wpłacić odpowiednie kwoty powiatowym lekarzom weterynaryjnym Urzędów Ziemskich.

O ile powiatowi lekarze wet. Urzędów Ziemskich nie posiadają skarbowego sprzętu lekarsko-weterynaryjnego potrzebnego do szczepień, mogą jako ekwiwalent za zużycie sprzętu własnego pobierać za każdorazowe zaszczepienie poszczególnej sztuki opłatę do wysokości 10 zł płatną przez państwowy ośrodek hodowlany względnie majątek państwowy.

Powiatowi lekarze weterynaryjni winni przedkładać Wydziałowi Weterynarii Urzędu Wojewódzkiego sprawozdania z przeprowadzonych szczepień wraz ze swymi spostrzeżeniami, a ten ze swej strony kwartalne sprawozdanie z całości akcji szczepiennej na terenie Województwa — Ministerstwu wraz ze swymi uwagami.

Dyrektor Departamentu:

Dr. E. Armiński

Redakcja i Administracja: Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych. Warszawa, Nowogrodzka 50.
Referat Prasowy. Pokój 109. Tel. 884-87 Cena zł. 25.

Konto P. K. O. — I — 1888. Dziennik Urzędowy Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych w Warszawie.

Drukarnia Państwowa Nr 1 w Warszawie, Tamka 3.